



بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی و شیوه نامه اجرایی آن

تهیه و تدوین: معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه یاسوج

ویرایش دوم

دی ماه ۱۴۰۴

ناشر: دانشگاه یاسوج

کد پستی: ۷۵۹۱۸۷۴۸۳۱

تارنمای الکترونیکی: www.yu.ac.ir

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار.....	۴
مقدمه.....	۵
ماده ۱. هدف.....	۵
بخش نخست: مواد عمومی.....	۶
ماده ۲. ورود به دانشگاه.....	۶
ماده ۳. آموزش در دانشگاه.....	۶
ماده ۴. رشته های مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی.....	۶
ماده ۵. چگونگی و ترتیب ارائه دروس.....	۶
ماده ۶. انتخاب مجدد درس مردودی.....	۷
ماده ۷. شرکت دانشجو در جلسات کلاس و امتحان.....	۸
ماده ۸. پیشرفت تحصیلی دانشجو.....	۹
ماده ۹. مدت مجاز تحصیل و مرخصی بدون احتساب.....	۱۱
ماده ۱۰. انصراف از تحصیل.....	۱۲
ماده ۱۱: نمرات دروس مردودی.....	۱۳
ماده ۱۲. معادل سازی نمرات.....	۱۳
ماده ۱۳. برنامه ریزی و تقویم آموزشی.....	۱۵
بخش دوم: مواد اختصاصی.....	۱۷
الف- دوره های تحصیلی کاردانی و کارشناسی.....	۱۷
ماده ۱۴. مدت مجاز تحصیل.....	۱۷
ماده ۱۵. تحصیل همزمان.....	۱۷
ماده ۱۶. نمرات دروس.....	۱۸
ماده ۱۷. انتخاب واحد درسی.....	۱۸

ماده ۱۸: حذف اضطراری درس	۲۰
ماده ۱۹. مرخصی تحصیلی	۲۱
ماده ۲۰. تغییر رشته در دانشگاه	۲۲
ماده ۲۱. تغییر رشته یا انتقال بین دانشگاهی	۲۳
ماده ۲۲. استاد مشاور	۲۳
ماده ۲۳. کاردانی بین مقطعی	۲۴
ماده ۲۴. ملاک دانش آموختگی	۲۴
ماده ۲۵. تاریخ دانش آموختگی	۲۵
ب - دوره کارشناسی ارشد	۲۶
ماده ۲۶. مدت مجاز تحصیل	۲۶
ماده ۲۷. مرخصی تحصیلی	۲۶
ماده ۲۸. تحصیل همزمان	۲۷
ماده ۲۹. نمرات دروس	۲۷
ماده ۳۰. انتخاب واحد درسی	۲۸
ماده ۳۱. حذف اضطراری درس	۲۸
ماده ۳۲. استاد راهنما و پیشنهاد	۲۹
ماده ۳۳. دروس جبرانی	۳۰
ماده ۳۴. تغییر رشته یا انتقال	۳۱
ماده ۳۵. دفاع از پایان نامه	۳۲
ماده ۳۶. نمره پایان نامه	۳۳
ماده ۳۷. دانش آموختگی	۳۵
ماده ۳۸. تخلف علمی	۳۶
ج- دوره دکتری تخصصی	۳۷
ماده ۳۹. مدت مجاز تحصیل	۳۷
ماده ۴۰. نمرات دروس	۳۸
ماده ۴۱. ارزیابی جامع	۳۸
ماده ۴۲. تغییر رشته یا انتقال	۴۱
ماده ۴۳. استاد راهنما و موضوع رساله	۴۲
ماده ۴۴. پیشنهاد رساله	۴۲
ماده ۴۵. استاد راهنمای دوم و استاد مشاور	۴۵

ماده ۴۶. فرصت تحقیقاتی.....	۴۵
ماده ۴۷.دفاع از رساله.....	۴۵
ماده ۴۸. نمره رساله.....	۴۸
ماده ۴۹. دانش آموختگی.....	۵۰
ماده ۵۰. تخلف علمی.....	۵۱
بخش سوم: نحوه اجرای آیین نامه و شیوه نامه.....	۵۲
ماده ۵۱. تدوین شیوه نامه اجرایی.....	۵۲
ماده ۵۲. مسئولیت اجرا.....	۵۳
ماده ۵۳. مشمولین آیین نامه و شیوه نامه.....	۵۳
ماده ۵۴. مرجع تصویب.....	۵۳
پیوست شماره ۱ (تعاریف).....	۵۴
پیوست شماره ۲ (شرایط اساتید راهنما و مشاور).....	۵۷
پیوست شماره ۳ (شیوه نامه بسندگی زبان خارجی).....	۵۹

باسمه تعالی

پیشگفتار

این مجموعه شامل ویرایش دوم «آیین‌نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره‌های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی ویژه دانشجویان ورودی مهر ۱۴۰۲ و مابعد» مصوب جلسه ۹۶۲ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (عتف) مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ و «شیوه‌نامه اجرایی» آن مصوب شورای دانشگاه یاسوج است که شامل سه بخش، مواد عمومی، مواد اختصاصی دوره‌های مختلف (الف-کاردانی و کارشناسی، ب-کارشناسی ارشد، ج-دکتری تخصصی) و نحوه اجرای آیین‌نامه و شیوه‌نامه، می‌باشد. شیوه‌نامه اجرایی، در اجرای ماده ۵۱ آیین‌نامه یکپارچه و با توجه به مقتضیات این دانشگاه، وضع شده است که رعایت ضوابط آن برای کلیه دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ و مابعد دانشگاه یاسوج لازم‌الاجراست. شیوه‌نامه اجرایی ویژه دانشگاه یاسوج در ذیل مواد آیین‌نامه یکپارچه مصوب وزارت عتف (بر حسب موضوع) در کادرهای مجزا آمده است. بدیهی است در صورت تصویب ضوابط جدیدی در دانشگاه که مغایر با آیین‌نامه یکپارچه نباشند، آخرین مصوبات ملاک عمل خواهد بود. لازم به ذکر است که دانشجویان ورودی قبل از سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ تابع مقررات آموزشی ویژه سال ورود خود به دانشگاه می‌باشند.

فرم‌های مورد نیاز دانشجویان و شیوه‌نامه تنظیم رساله و پایان‌نامه در تارنمای الکترونیکی دانشگاه یاسوج به نشانی www.yu.ac.ir قرار گرفته است. همچنین، دانشجویان جهت آگاهی از اطلاعیه‌های آموزشی و دریافت فرم‌ها می‌توانند به سامانه آموزشی دانشگاه (سامانه گلستان) به نشانی golestan.yu.ac.ir و در صورت نیاز، به کارشناسان آموزشی دانشکده‌ها مراجعه نمایند.

از تمامی اعضای محترم شورای دانشگاه و شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه که در جلسات متعدد این شوراها، نقطه‌نظرات ارزشمندی برای تدوین جامع و کامل «شیوه‌نامه اجرایی» ارائه کردند تشکر نموده، و برای ایشان از درگاه خداوند متعال، آرزوی توفیق و سربلندی داریم. از آقای دکتر علی‌پور عضو محترم هیأت علمی گروه مهندسی عمران، که با دقت و اهتمام فراوان، در ویرایش این آیین‌نامه همکاری نمودند و ضوابط مدون دانشگاه‌های دیگر را بررسی کردند تا این مجموعه با کمترین نقص تنظیم شود، تشکر می‌کنیم. از آقای سید صالح حسین‌زاده، مدیر محترم امور آموزشی دانشگاه و آقای دکتر کشواد سیاهپور، مدیر محترم تحصیلات تکمیلی دانشگاه، که با وقت‌گزاری، در تدوین و تصحیح شیوه‌نامه و تطبیق آن با مقررات گذشته تلاش نمودند سپاسگزاریم. از خانم زهرا قاسمی که در تصحیح و ویرایش نهایی همکاری نمودند تشکر می‌کنیم. از آقای دکتر مهدی نوری‌پور، رئیس محترم دانشگاه برای رهنمودهای ارزشمندشان در تدوین شیوه‌نامه اجرایی و نیز مسئولین و کارشناسان آموزشی دانشگاه در ادوار مختلف برای نقش مؤثرشان در تکامل شیوه‌نامه‌های آموزشی دانشگاه، سپاسگزاری می‌نماییم.

عبدالرسول پورانفرد

معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه یاسوج

۱۴۰۴

مقدمه

با استناد به قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در راستای حفظ و ارتقاء کیفیت آموزشی در نظام آموزش عالی کشور و تحقق گام دوم انقلاب اسلامی، مرجعیت علمی و مشارکت دانشگاه‌ها در تمدن‌سازی با رویکرد حکمتی و دانایی‌محور، آیین‌نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره‌های تحصیلی تدوین شد. این آیین‌نامه در دو بخش عمومی و اختصاصی همراه با پیوست‌ها، تنظیم شده است و در سطح کلیه زیر نظام‌های آموزش عالی، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی که به نحوی مسئول پذیرش، آموزش و بالندگی دانشجویان هستند، به اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۱. هدف

هدف از تدوین این آیین‌نامه، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه‌های کشور به‌منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی و منطبق با نیازهای جامعه، در راستای بهره‌گیری بهینه از ظرفیت‌های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دوره‌های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی‌ارشد و دکتری تخصصی است. دوره‌های تحصیلی «دکتری عمومی رشته دامپزشکی» و «دستکاری دوره‌های تخصصی»، «کارشناسی‌ارشد پیوسته»، «دکتری مستقیم» و «دکتری پیوسته» دارای مقررات ویژه خود هستند و از آیین‌نامه‌های جداگانه پیروی می‌کنند.

بخش نخست: مواد عمومی

ماده ۲. ورود به دانشگاه

شرط ورود به دانشگاه، تأیید شایستگی‌های علمی و عمومی از طریق پذیرفته‌شدن در آزمون ورودی (که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می‌شود) و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت عتف است.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۲

بند ۱- ماده ۲: پذیرش دانش‌آموختگان ممتاز در مقاطع تحصیلی بالاتر، با استناد به «آیین‌نامه ارائه تسهیلات به برگزیدگان علمی برای ورود به دوره‌های بالاتر» و آیین‌نامه‌های وزارت عتف درخصوص پذیرش دانشجو به شیوه استاد محور و در قالب شیوه‌نامه‌های تکمیلی مصوب دانشگاه انجام می‌شود.

بند ۲- ماده ۲: دانشگاه یاسوج در چارچوب آیین‌نامه‌های ابلاغی وزارت عتف و شیوه‌نامه‌های مصوب هیأت امنای دانشگاه، نسبت به پذیرش دانشجویان بین‌المللی در دوره‌های مختلف و رشته‌های تحصیلی مصوب اقدام می‌نماید.

ماده ۳. آموزش در دانشگاه

آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام ترمی - واحدی است.

ماده ۴. رشته‌های مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

دانشگاه موظف است در رشته‌های مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی و دوره‌ای که مجوز آن را از شورای گسترش آموزش عالی وزارت عتف دریافت نموده است، دانشجو بپذیرد و فقط برنامه‌های آموزشی و درسی را که براساس ضوابط ابلاغی وزارت و مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی تدوین گردیده است اجرا نماید.

ماده ۵. چگونگی و ترتیب ارائه دروس

چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش‌نیاز (تقدم و تأخر) هر درس، طبق برنامه درسی مصوب بر عهده دانشگاه است.

تبصره ۱: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی که منجر به دانش‌آموختگی می‌شود، از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۵

- بند ۱ - ماده ۵:** آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام ترمی - واحدی و به زبان فارسی است.
- بند ۲ - ماده ۵:** رعایت مفاد برنامه درسی مصوب، از وظایف استاد درس بوده و نظارت بر حسن اجرای آن بر عهده شورای گروه آموزشی است.
- بند ۳ - ماده ۵:** چگونگی و ترتیب ارائه دروس هر رشته با رعایت پیش‌نیاز و هم‌نیاز طبق برنامه درسی مصوب، بر عهده شورای گروه آموزشی است.
- بند ۴ - ماده ۵:** ضوابط برنامه‌ریزی درسی در گروه‌های آموزشی، قبل از شروع هر سال تحصیلی توسط معاونت آموزشی دانشگاه تدوین و ابلاغ می‌شود.
- بند ۵ - ماده ۵:** دانشگاه می‌تواند مطابق «آیین‌نامه چارچوب بازنگری و تدوین برنامه‌های درسی» و «آیین‌نامه‌ی واگذاری اختیارات برنامه‌ریزی درسی به دانشگاه‌ها» مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی، نسبت به بازنگری و تدوین برنامه‌های درسی اقدام نماید.
- بند ۶ - ماده ۵:** نحوه‌ی ارائه دروس مهارتی (کارآفرینی، مهارت‌های نرم شغلی، کاربرینی، و ...) و دروس مازاد بر برنامه درسی مصوب، تابع مقررات ابلاغی دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی وزارت عتف از جمله «شیوه‌نامه اجرای دروس مهارتی - اشتغال‌پذیری» و ضوابط مصوب دانشگاه می‌باشد.
- بند ۷ - ماده ۵:** برخورداری دانشجویان کاردانی و کارشناسی از تسهیلات تبصره ۱ ماده ۵، منوط به باقی ماندن حداکثر ۲۴ واحد درسی تا دانش‌آموختگی می‌باشد.

ماده ۶. انتخاب مجدد درسی مردودی

در صورت به‌دست نیاموردن نمره قبولی در خارج از سنوات مجاز تحصیلی در هر درس یا حذف غیرموجه درس به تشخیص دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین آن، توسط هیأت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۶

- بند ۱ - ماده ۶:** دانشجویان مشمول آموزش رایگان، تنها در صورتی ملزم به پرداخت شهریه برای اخذ دروس موضوع ماده ۶ در یک نیمسال هستند که در آن نیمسال مطابق ضوابط این آیین‌نامه و شیوه‌نامه اجرایی آن مشمول پرداخت شهریه ثابت و متغیر شده باشند.

ماده ۷. شرکت دانشجو در جلسات کلاس و امتحان

شرکت دانشجو در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.

تبصره ۱: اگر دانشجو در درسی بیش از $\frac{3}{16}$ جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال همان درس غیبت کند، نمره آن درس صفر ثبت می‌شود. در صورتی که به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، غیبت دانشجو موجه تشخیص داده شود، آن درس صفر و نمره آن، از مجموع درس‌های آن نیمسال حذف می‌شود.

تبصره ۲: نظارت بر رعایت نظم و انضباط آموزشی و مقررات دانشگاه توسط دانشجو در کلاس درس بر عهده مدرس درس می‌باشد. مدرس درس موظف به ثبت حضور و غیاب دانشجویان در هر جلسه و گزارش آن مطابق ضوابط دانشگاه است و دانشگاه موظف است نسبت به ثبت الکترونیکی آمار برگزاری کلاس‌ها و حضور و غیاب دانشجویان اقدام نماید.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۷

بند ۱ - ماده ۷: در صورتی که دانشجو غیبت خود در جلسات کلاس درس را موجه بداند، لازم است مستندات کافی دال بر موجه بودن غیبت را حداکثر تا ۱۰ روز کاری قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال به گروه آموزشی ارائه نماید. گروه آموزشی پس از بررسی مستندات، نظر خود را جهت تصمیم‌گیری نهایی به شورای آموزشی/تحصیلات تکمیلی دانشکده ارسال می‌نماید. در صورت تأیید موجه بودن غیبت دانشجو، آن درس، از مجموع درس‌های آن نیمسال (با حفظ عنوان درس در کارنامه) حذف می‌گردد. مرجع نهایی تأیید موجه بودن غیبت کلاسی، شورای آموزشی/تحصیلات تکمیلی دانشکده می‌باشد.

بند ۲ - ماده ۷: در صورتی که دانشجو غیبت خود در امتحان پایان نیمسال را موجه بداند، لازم است مستندات کافی دال بر موجه بودن غیبت را حداکثر تا ۳ روز کاری پس از تاریخ امتحان پایان نیمسال آن درس به گروه آموزشی ارائه کند. نظر گروه آموزشی پس از بررسی مستندات، به شورای آموزشی/تحصیلات تکمیلی دانشکده و سپس به شورای آموزشی/تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال می‌شود. در صورت تأیید موجه بودن غیبت دانشجو، آن درس، از مجموع درس‌های آن نیمسال (با حفظ عنوان درس در کارنامه) حذف می‌گردد. مرجع نهایی تأیید موجه بودن غیبت امتحان پایان نیمسال، شورای آموزشی/تحصیلات تکمیلی دانشگاه می‌باشد.

بند ۳ - ماده ۷: در صورت حذف درس یا دروس دانشجو مطابق با شرایط مندرج در بندهای ۱ و ۲ این ماده، و کاهش تعداد واحد درسی دانشجو از حد نصاب مجاز، در این صورت رعایت حد نصاب واحد در آن نیمسال برای دانشجو الزامی نیست ولی آن نیمسال جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود.

بند ۴ - ماده ۷: در صورتی که دانشجویی، درسی را در موعد حذف و اضافه اخذ نماید، عدم حضور این دانشجو در جلسات ابتدای نیمسال (قبل از زمان حذف و اضافه) جزو غیبت $\frac{۳}{۱۶}$ محسوب شده، اما موجه تلقی می‌گردد.

بند ۵ - ماده ۷: در راستای اجرایی‌سازی قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب مجلس شورای اسلامی، در صورت درخواست رسمی دانشجویان مادر باردار و یا دارای فرزند زیر سه سال (با ارائه مستندات)، سقف غیبت $\frac{۳}{۱۶}$ در دروس نظری برای ایشان لحاظ نمی‌شود؛ هرچند این دانشجویان موظف به شرکت حضوری در امتحان/امتحان‌های میان‌نیمسال و امتحان پایان نیمسال می‌باشند.

بند ۶ - ماده ۷: لازم است ثبت حضور و غیاب دانشجویان در سامانه آموزشی توسط مدرس درس و حداکثر تا یک هفته بعد از برگزاری کلاس انجام شود.

ماده ۸. پیشرفت تحصیلی دانشجو

پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، توسط مدرس همان درس و بر اساس حضور، شرکت در فعالیت‌های کلاسی، انجام تکالیف درس و نتایج امتحانات ارزشیابی می‌شود.

تبصره ۱: برگزاری آزمون کتبی برای درس‌های نظری الزامی است.

تبصره ۲: مدرس درس موظف است در چارچوب ضوابط دانشگاه ظرف مدت حداکثر ۱۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کاردانی و کارشناسی و حداکثر ۲۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی، جهت رسیدگی به اعتراضات مکتوب دانشجویان و رفع اشتباهات احتمالی، اقدام به بازبینی اوراق امتحانی درس نماید و نتیجه آن را به دانشجو و دانشگاه اعلام و ثبت نماید. دانشگاه موظف به ایجاد سامانه الکترونیک و نرم‌افزاری برای اجرایی‌سازی این تبصره می‌باشد.

تبصره ۳: مدرس درس موظف است برگه‌های امتحانی و سایر فعالیت‌های درسی و مستندات آزمون در هر درس را پس از پایان امتحانات، به عنوان سوابق درس تا حداقل یک نیمسال تحصیلی نزد خود نگهداری نماید.

تبصره ۴: نمره هر یک از دروس پس از انقضای مدت مذکور و اعلام به آموزش کل غیرقابل تغییر می‌باشد. در صورت درخواست مدرس جهت تغییر نمره ثبت شده، دانشگاه مطابق ضوابط مصوب خود با دریافت فرم اصلاح نمره و دلایل اشتباه صورت پذیرفته در ثبت نمره توسط مدرس، مجاز به اصلاح نمره می‌باشد.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۸

بند ۱- ماده ۸: برگزاری امتحان کتبی پایان نیمسال طبق تقویم رسمی و مقررات دانشگاه، برای دروس نظری و همچنین برای بخش نظری دروس عملی-نظری الزامی است.

بند ۲- ماده ۸: برگزاری حداقل یک امتحان میان نیمسال برای دروس نظری تا یک ماه قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال دانشگاه الزامی می‌باشد و لازم است نتایج این امتحان تا دو هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال اعلام گردد.

بند ۳- ماده ۸: اختصاص بخشی از نمره درس به تدوین مقاله، انجام پژوهش و ترجمه تمام یا بخشی از یک کتاب، در هیچ یک از دوره‌های تحصیلی مجاز نمی‌باشد؛ مگر اینکه در سرفصل مصوب آن درس، انجام چنین تکالیفی درج شده باشد.

بند ۴- ماده ۸: نمرات دروسی مانند کارآموزی، کارورزی، عملیات صحرایی، کار در عرصه، پژوهش عملی، کار تحقیقی، سمینار، پروژه و دروسی که در برنامه درسی مصوب توأم با تکلیف پژوهشی ارائه می‌شوند، در صورتی که به تأیید شورای آموزشی/تحصیلات تکمیلی دانشگاه، تکمیل آن‌ها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی خواهد شد. مدرس درس موظف است نمرات این دروس ادامه‌دار را در مهلت مقرر (برای دروس اخذ شده در نیمسال اول، تا پانزدهم اسفندماه؛ دروس اخذ شده در نیمسال دوم، تا پانزدهم شهریورماه؛ و دروس اخذ شده در تابستان، تا پانزدهم دی‌ماه) ثبت نماید، مگر آن‌که در سرفصل مصوب درس یا مصوبه شورای آموزشی/تحصیلات تکمیلی دانشگاه، مهلت بیشتری برای ثبت نمره‌ی آن نوع درس تعیین شده باشد.

بند ۵- ماده ۸: چنانچه دانشجو در مهلت مقرر، نسبت به انجام تکالیف درس ادامه‌دار خود اقدام ننماید، نمره آن درس پس از اتمام مهلت قانونی صفر خواهد شد.

بند ۶- ماده ۸: مهلت‌های ۱۰ و ۲۰ روزه مندرج در تبصره ۲ ماده ۸ برای ثبت نمرات توسط مدرس درس، از تاریخ رسمی امتحان پایان نیمسال آن درس در نظر گرفته خواهد شد.

بند ۷- ماده ۸: برای اصلاح احتمالی نمرات دانشجویان، ناشی از اشتباه صورت گرفته در ارزیابی یا ثبت نمره (موضوع تبصره ۴ ماده ۸)، مدرس درس می‌تواند تا ۷۲ ساعت بعد از انقضای مهلت مذکور در تبصره ۲ ماده ۸، نسبت به تغییر

نمره در سامانه آموزشی اقدام نماید. پس از انقضای این مدت و قفل نهایی نمرات توسط آموزش دانشگاه، هیچگونه تقاضای تغییر نمره قابل رسیدگی نمی‌باشد.

بند ۸ - ماده ۸: تاریخ درج شده در سامانه آموزشی برای هر امتحان کتبی پایان نیمسال (در همه دوره‌ها اعم از کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری) قابل تغییر نمی‌باشد.

ماده ۹. مدت مجاز تحصیل و مرخصی بدون احتساب

سقف مدت مجاز تحصیل در هر دوره محدود است و با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل در آن دوره از دانشجو سلب می‌شود و دانشجو محروم از ادامه تحصیل می‌شود.

تبصره ۱: مدت مجاز مرخصی‌های بدون احتساب سنوات که مطابق ضوابط دانشگاه قابل استفاده برای دانشجو می‌باشد، به شرح زیر است:

- **مرخصی زایمان** برای هر فرزند (مطابق قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب مجلس شورای اسلامی) یک نیمسال در طول دوره بارداری و حداکثر ۴ نیمسال پس از زایمان برای مادران دانشجو دارای فرزند زیر دو سال
- **مرخصی پزشکی**، حداکثر دو نیمسال تحصیلی
- **سایر مصادیق مرخصی تحصیلی** (مانند مأموریت همسر یا والدین و ...) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۹

بند ۱- ماده ۹: سقف سنوات مجاز عادی مطابق مواد ۱۴، ۲۶ و ۳۹ این آیین‌نامه برای دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی به ترتیب ۴، ۸، ۴ و ۸ نیمسال می‌باشد و سنوات افزون بر این، سنوات مازاد محسوب می‌گردد.

بند ۲- ماده ۹: دانشجویان مشمول آموزش رایگان در تمامی دوره‌ها در اولین نیمسال تحصیلی از سنوات مازاد (نیمسال ۵، ۹، ۵ و ۹ به ترتیب برای دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی) از پرداخت شهریه معاف هستند. دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری که در موعد مقرر موفق به تصویب پیشنهاد نمی‌شوند و دانشجویان دکتری که نمی‌توانند در موعد مقرر، استاد راهنما یا موضوع رساله را تعیین کنند، از این معافیت مستثنی بوده و ملزم به پرداخت شهریه ثابت و متغیر معادل دانشجوی نوبت دوم همان ورودی (از اولین نیمسال از سنوات مازاد) می‌باشند.

بند ۳ - ماده ۹: تمدید سنوات منوط به ارائه درخواست رسمی دانشجو بوده و باید قبل از زمان انتخاب واحد نیمسال مازاد، به تأیید مرجع ذیصلاح برسد. شرایط اختصاصی تمدید نیمسال تحصیلی در سنوات مازاد، در تبصره‌ها و بندهای ذیل مواد ۱۴، ۲۶ و ۳۹ این آیین‌نامه، متناسب با هر دوره، مشخص شده است.

بند ۴ - ماده ۹: مرجع نهایی تأیید مرخصی بدون احتساب در سنوات (پس از بررسی گروه آموزشی و دانشکده)، شورای آموزشی/تحصیلات تکمیلی دانشگاه می‌باشد.

بند ۵ - ماده ۹: بهره‌مندی از مرخصی پزشکی بدون احتساب در سنوات، تنها در مورد بیماری‌های منجر به بستری بیش از سه هفته در بیمارستان یا بیماری‌های حاد و صعب‌العلاج میسر است.

ماده ۱۰. انصراف از تحصیل

دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً یا از طریق وکیل قانونی خود و به صورت رسمی به آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یکبار و تا حداکثر دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیر اینصورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

تبصره ۱: تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل در محدوده سنوات مجاز تحصیلی و به شرط امکان اتمام واحدهای باقیمانده در سنوات مجاز تحصیلی باقیمانده صرفاً بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۲: عدم انتخاب واحد در هر نیمسال توسط دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل بوده و در صورت عدم پیگیری دانشجو و عدم تعیین تکلیف وضعیت آموزشی دانشجو در آن نیمسال تحصیلی، در پایان همان نیمسال تحصیلی در وضعیت دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل اعمال می‌شود.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۱۰

بند ۱ - ماده ۱۰: دانشجوی شهریه‌پرداز منصرف از تحصیل، در صورت ارائه درخواست انصراف قبل از مهلت حذف و اضافه نیمسال، ملزم به پرداخت شهریه ثابت بوده و در صورت ارائه درخواست بعد از آن، لازم است علاوه بر شهریه ثابت، شهریه متغیر دروس اخذ شده را نیز پرداخت نماید.

بند ۲ - ماده ۱۰: تاریخ رسمی ابلاغی برای انصراف دانشجو، همان تاریخ ارائه درخواست رسمی انصراف به مدیریت آموزش دانشگاه می‌باشد.

بند ۳ - ماده ۱۰: درخصوص دانشجوی مشمول تبصره ۲ ماده ۱۰ (عدم انتخاب واحد در نیمسال)، تاریخ آخرین امتحان همان نیمسال به عنوان تاریخ رسمی انصراف محسوب می‌شود و درخصوص دانشجویان پسر مشمول این تبصره، پس از ابلاغ رسمی انصراف، برای لغو معافیت تحصیلی او با حوزه نظام وظیفه مکاتبه صورت می‌پذیرد.

بند ۴ - ماده ۱۰: دانشجوی انصرافی و یا اخراجی، موظف به تسویه حساب با دانشگاه می‌باشد.

بند ۵ - ماده ۱۰: تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل، در صورت ارائه درخواست رسمی بازگشت به تحصیل در محدوده زمانی همان نیمسال انصراف، در اختیار شورای آموزشی/تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

بند ۶ - ماده ۱۰: مدیریت آموزش دانشگاه، انصراف از تحصیل دانشجو را به خانواده وی اطلاع‌رسانی می‌کند.

ماده ۱۱: نمرات دروس مردودی

دانشجوی دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی‌ارشد و دکتری که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال‌های بعدی درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا نمره‌های مردودی قبلی در ریز نمرات تحصیلی دانشجو، فقط ثبت و باقی می‌ماند اما این نمره‌ها در محاسبه میانگین کل دوره بی اثر و صرفاً آخرین نمره قبولی در آن درس ملاک محاسبه میانگین کل دوره خواهد بود.

تبصره ۱: گذراندن دروس با استفاده از ماده ۱۱، مشروطی دانشجو در نیمسال‌های قبل را بی اثر نمی‌نماید.

تبصره ۲: تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم انضباطی، نمره مردودی دریافت می‌کنند، نمی‌شود.

ماده ۱۲: معادل سازی نمرات

معادل‌سازی نمرات دروس گذرانده شده برای دانشجویان انصرافی، اخراجی، تغییر رشته‌ای، انتقالی و یا تغییر رشته توأم با انتقال، با رعایت موارد زیر انجام می‌شود.

الف) از زمان انصراف یا اخراج دانشجو در دوره قبلی بیش از ۵ سال نگذشته باشد و حداقل نمره قابل قبول (در دوره کاردانی و کارشناسی ۱۲، در دوره کارشناسی‌ارشد ۱۴ و در دوره دکتری تخصصی ۱۶) را در دانشگاه یا رشته مبدأ کسب کرده باشد.

ب) دروس از دوره یا دوره‌هایی که منتج به اخذ یک مدرک تحصیلی رسمی شده باشد نمی‌تواند معادل‌سازی شود.

ج) به منظور جلوگیری از تضییع حقوق دیگر دانشجویان، دانشگاه بایستی بر اساس شیوه‌نامه مصوب شورای آموزشی دانشگاه برای معادل‌سازی نمرات که در زمان درخواست دانشجو، کتباً به وی اطلاع‌رسانی می‌کند، ضریب معادل‌سازی نمرات را بر اساس کیفیت و ویژگی‌های دانشگاه یا رشته مبدأ و مقصد تعیین و اعمال نماید و نمره معادل‌سازی شده در نمرات دانشگاه مقصد درج شود.

د) به ازای هر ۲۰ واحد از دروس معادل‌سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی کاسته می‌شود.

ه) برای دانشجوی کارشناسی‌ارشد به ازای معادل‌سازی هر ۱۲ واحد درسی، یک نیمسال تحصیلی از سنوات مجاز تحصیل وی کسر می‌شود.

تبصره ۱: در صورت عدم تغییر برنامه درسی وزارت و تأیید دانشگاه مقصد مبنی بر عدم تغییر محتوای برنامه درسی، معادل‌سازی دروس برای دانشجویان مشمول بند "الف" این ماده که بیش از ۵ سال از انصراف یا اخراج ایشان در دوره قبلی گذشته باشد، بلامانع است.

تبصره ۲: برای دانشجویان انصرافی یا اخراجی، حداکثر تا سقف ۵۰ درصد واحدهای درسی دوره تحصیلی فعلی و برای دانشجویان تغییر رشته، انتقالی یا تغییر رشته توأم با انتقال، بدون محدودیت سقف پذیرش واحد، معادل‌سازی انجام می‌شود.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۱۲

بند ۱ - ماده ۱۲: معادل‌سازی، تنها برای دروس گذرانده شده در دانشگاه‌های دولتی مورد تأیید وزارتین (به استثنای دانشگاه‌های مندرج در تبصره ۱ ذیل ماده ۵۱ این آیین‌نامه)، در دوره‌های تحصیلی هم‌سطح و در نیمسال اول ورود دانشجو به دانشگاه، با تقاضای رسمی دانشجو به مدیریت آموزش/تحصیلات تکمیلی دانشگاه، با ضریب یک انجام می‌شود.

بند ۲ - ماده ۱۲: فقط درسی قابل معادل‌سازی می‌باشد که تعداد واحد آن، مساوی و یا بیشتر از درس جایگزین شده بوده و به تشخیص شورای گروه آموزشی دارای حداقل ۸۰ درصد اشتراک محتوایی با سرفصل مصوب درس جایگزین باشد.

بند ۳ - ماده ۱۲: دانشجویی که به هر طریق در دانشگاه پذیرش مجدد شده است (با آزمون سراسری یا از طریق سوابق تحصیلی)، صرفاً دروس پذیرفته شده مطابق با ماده ۱۲، معادل‌سازی و در کارنامه تحصیلی وی ثبت می‌گردد.

بند ۴ - ماده ۱۲: در خصوص دانشجوی میهمان موقت در سایر دانشگاه‌ها، و یا دانشجوی انتقال دائم از یک دانشگاه دیگر به دانشگاه یاسوج، تمامی دروس مطابق با کارنامه‌ی ترمی دانشجو در دانشگاه دیگر، (حداقل نمرات قبولی ۱۰، ۱۲ و ۱۴، به ترتیب برای کاردانی و کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری) عیناً در کارنامه دانشجو ثبت می‌گردد و دروسی که به هر دلیل (مانند عدم اشتراک محتوایی، عدم برابری تعداد واحد درسی و...) قابل پذیرش نباشند، صرفاً در معدل نیمسال مؤثر بوده و در معدل کل و واحد گذرانده کل بی‌اثر می‌باشند.

بند ۴ - ماده ۱۲: دانشجوی دارای دروس معادل‌سازی شده تنها در صورتی از مزایا و تسهیلات آیین‌نامه‌های استعداد درخشان و دانشجویان ممتاز بهره‌مند می‌گردد که از نظر علمی وضعیت بهتری نسبت به دیگر دانشجویان هم‌ورودی خود داشته و دارای معرفی‌نامه مورد تأیید شورای آموزشی/تحصیلات تکمیلی دانشگاه باشد.

بند ۵ - ماده ۱۲: کاهش و یا افزایش نیمسال‌های تحصیلی دانشجو ناشی از معادل‌سازی دروس، هم در حداقل و هم حداکثر سنوات تحصیلی اعمال می‌شود.

بند ۶ - ماده ۱۲: معادل‌سازی دروس در دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری، تنها مربوط به دروس آموزشی است؛ لذا ارزیابی جامع، پیشنهاد، پایان‌نامه و رساله قابل معادل‌سازی نیستند.

بند ۷ - ماده ۱۲: برای دانشجوی دکتری به ازاء معادل‌سازی هر ۶ واحد درسی، یک نیمسال تحصیلی از سنوات مجاز تحصیل وی کسر می‌گردد.

ماده ۱۳. برنامه ریزی و تقویم آموزشی

برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری درباره تقویم آموزشی، چگونگی اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، نحوه اعتراض به نتایج امتحانات، تاریخ تجدید نظر و دیگر موضوعات اجرایی، طبق شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه موضوع ماده ۵۱ این آیین‌نامه انجام می‌شود.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۱۳

بند ۱- ماده ۱۳: مدیریت آموزش دانشگاه موظف است دسترسی لازم را برای دانشجو و استاد مشاور آموزشی دانشجو (در دوره‌های کاردانی و کارشناسی) به‌منظور مشاهده وضعیت تحصیلی دانشجو ایجاد نماید. دانشجو موظف است وضعیت تحصیلی خود را از طریق دسترسی ایجاد شده، بررسی نماید. قصور دانشجو و یا بی‌اطلاعی وی از این امر، مانعی در اجرای مقررات نخواهد بود.

بند ۲ - ماده ۱۳: دانشجوی دوره کاردانی و کارشناسی می‌تواند در هر نیمسال تحصیلی در موعد حذف و اضافه حداکثر دو درس را، با رعایت پیش‌نیاز و هم‌نیاز دروس، حذف و یا اضافه نماید، مشروط بر این‌که حداقل و حداکثر واحد مجاز درسی در نیمسال مراعات شود.

بند ۳ - ماده ۱۳: دانشجوی دوره کارشناسی‌ارشد و دکتری، در موارد خاص با درخواست کتبی و تأیید گروه آموزشی، مجاز به حذف و یا اضافه کردن یک درس در موعد حذف و اضافه با رعایت حداقل و حداکثر واحدهای درسی نیمسال می‌باشد.

بند ۴ - ماده ۱۳: دانشجویان هر درس، پس از اتمام جلسات کلاس آن درس، کیفیت تدریس مدرس را مورد ارزیابی قرار می‌دهند. صدور کارت ورود به جلسه امتحانات پایان نیمسال هر دانشجو، منوط به انجام ارزشیابی کیفیت تدریس تمام دروس نیمسال توسط دانشجو است.

بند ۵ - ماده ۱۳: میهمانی و انتقال دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی، براساس «آیین‌نامه جامع میهمانی و انتقال دانشجویان» مصوب وزارت عتف مورد بررسی قرار می‌گیرد. در صورت موافقت دانشگاه با میهمانی موقت دانشجو در سایر دانشگاه‌ها، دانشجو باید قبل از اخذ دروس در دانشگاه مقصد، تأیید مدیر گروه آموزشی مبنی بر اخذ فهرستی از دروس پیشنهادی را دریافت نموده و آن فهرست به تأیید نهایی آموزش دانشگاه برسد. میهمانی در بازه تابستان، ترجیحاً برای دروس عمومی و پایه (به تشخیص گروه آموزشی) در دوره‌های کاردانی و کارشناسی میسر است.

بند ۶ - ماده ۱۳: لازم است دانشجو حداکثر ۳ ماه پس از اتمام تحصیل یا انصراف از ادامه تحصیل، با دانشگاه تسویه حساب نماید. تأخیر در انجام فرآیند تسویه حساب، موجب اعمال جریمه‌ی تأخیر می‌شود. (مطابق مصوب هیأت امناء)

بخش دوم: مواد اختصاصی

الف - دوره‌های تحصیلی کاردانی و کارشناسی**ماده ۱۴. مدت مجاز تحصیل**

مدت مجاز تحصیل در دوره‌های تحصیلی کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته، ۴ نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۸ نیمسال است.

تبصره ۱: دانشگاه اختیار دارد، مدت مجاز را برای دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۱ نیمسال و برای دوره کارشناسی پیوسته حداکثر تا ۲ نیمسال افزایش دهد.

تبصره ۲: در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیرمجاز، توسط هیأت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

تبصره ۳: نیمسال‌هایی که دانشجو بابت افزایش سنوات، شهریه پرداخت می‌کند از مدت تعهد خدمت آموزش رایگان وی کسر می‌شود.

تبصره ۴: حداقل مدت مجاز برای دانش‌آموختگی در دوره کارشناسی پیوسته ۶ نیمسال تحصیلی می‌باشد.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۱۴

بند ۱ - ماده ۱۴: دانشجوی مشمول آموزش رایگان در اولین نیمسال تحصیلی از سنوات مازاد (نیمسال پنجم در دوره کاردانی و نیمسال نهم در دوره کارشناسی پیوسته) از پرداخت شهریه معاف است و پس از آن ملزم به پرداخت شهریه ثابت و متغیر معادل دانشجوی نوبت دوم همان ورودی می‌باشد.

بند ۲ - ماده ۱۴: چنانچه دانشجو پس از افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ ماده ۱۴، دانش‌آموخته نشود، از ادامه تحصیل محروم می‌گردد.

ماده ۱۵. تحصیل همزمان

تحصیل همزمان دانشجوی دوره کاردانی و کارشناسی به شیوه حضوری در کلیه دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) و کلیه دوره‌های تحصیلی ممنوع است.

تبصره ۱: دانشجوی دوره کارشناسی می‌تواند همزمان در شیوه‌های غیرحضوری کاردانی و کارشناسی که منتهی به مدرک تحصیلی رسمی می‌شود، تحصیل کند.

تبصره ۲: تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان دوره کارشناسی بر اساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می‌شود.

ماده ۱۶. نمرات دروس

نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از **صفر تا ۲۰** محاسبه می‌شود و حداقل نمره قبولی در هر درس **۱۰** و میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال **۱۲** است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از **۱۲** باشد؛ آن نیمسال، مشروط تلقی می‌شود. چنانچه دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته **دو** نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته **سه** نیمسال، اعم از متوالی یا متناوب، مشروط شود از ادامه تحصیل محروم می‌گردد.

تبصره ۱: تعداد واحدهای درسی قابل اخذ توسط دانشجو و شرایط آن در نیمسال پس از مشروطی مطابق ضوابط دانشگاه مندرج در شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه (موضوع ماده ۵۱ این آیین‌نامه) و با رعایت مفاد ماده ۱۷ این آیین‌نامه انجام می‌شود.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۱۶
بند ۱ - ماده ۱۶: مدیریت آموزش دانشگاه از دومین نیمسال مشروطی دانشجو، شرایط تحصیلی وی را به خانواده ایشان اطلاع‌رسانی می‌کند. بند ۲ - ماده ۱۶: دانشجوی مشروط در نیمسال تحصیلی بعدی (بجز آخرین نیمسال تحصیلی) حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی را ندارد. چنانچه دانشجو پس از نیمسال مشروطی اقدام به اخذ مرخصی یا حذف نیمسال نماید، محدودیت اخذ حداکثر ۱۴ واحد درسی، در اولین نیمسال بعد از مرخصی اعمال می‌شود. بند ۳ - ماده ۱۶: انتخاب واحد و همچنین حذف و اضافه دانشجوی مشروط، نیازمند تأیید استاد مشاور آموزشی وی می‌باشد.

ماده ۱۷. انتخاب واحد درسی

انتخاب حداقل **۱۲** واحد درسی در هر نیمسال تحصیلی برای دانشجو الزامی است.

تبصره ۱: حداکثر واحد درسی قابل اخذ در هر نیمسال تحصیلی **۲۰** واحد و در بازه تابستان **۶** واحد است.

تبصره ۲: اگر میانگین نمرات دانشجویی در نیمسال تحصیلی حداقل ۱۷ باشد، با تأیید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد می‌تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۳: در نیمسال تحصیلی آخر که دانشجو صرفاً ۲۴ واحد درسی باقیمانده دارد، می‌تواند صرف‌نظر از میانگین کل (کمتر از ۱۰ نباشد) و مشروطی، ۲۴ واحد درسی را اخذ نماید.

تبصره ۴: در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش‌آموخته می‌شود با تأیید گروه آموزشی، می‌تواند واحدهای مذکور را در بازه تابستان اخذ کند.

تبصره ۵: بازه تابستان، به عنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی‌شود. نمرات دروسی که دانشجو در بازه تابستان می‌گذراند، تنها در میانگین کل دانشجو محاسبه می‌شود و نمرات کسب شده در بازه تابستان، مشمول ضوابط مشروطی این آیین‌نامه یا تبصره ۲ این ماده نمی‌شود.

تبصره ۶: نمرات دانشجو در نیمسالی که الزاماً کمتر از ۱۲ واحد انتخاب می‌کند و کسر بودن واحدها خارج از اراده اوست، همانند دروس بازه تابستانی در میانگین کل او محاسبه می‌شود و چنانچه میانگین نیمسال کمتر از ۱۲ کسب کند آن نیمسال جزو مشروطی محسوب نمی‌شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ همین ماده نمی‌شود. ولی آن نیمسال جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب می‌شود.

تبصره ۷: دانشجو نمی‌تواند همزمان از مفاد تبصره ۳ و ۴ این ماده استفاده کند.

تبصره ۸: در صورتی که دانشجو برای دانش‌آموختگی حداکثر دو درس نظری تا سقف ۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد، با تأیید گروه آموزشی می‌تواند آن دو درس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال تحصیلی یا بازه تابستان اخذ کند.

تبصره ۹: چنانچه دانشجو قبلاً یک درس عملی-نظری را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکرده است اما دوره عملی آن درس را گذرانده باشد، می‌تواند با رعایت مفاد تبصره ۸ این ماده بخش نظری آن درس را بصورت معرفی به استاد اخذ نماید.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۱۷

بند ۱ - ماده ۱۷: استفاده از تسهیلات تبصره ۳ ماده ۱۷ (اخذ ۲۴ واحد در نیمسال آخر)، در صورتی میسر است که بجز دروس آن نیمسال، درس دیگری (اعم از کارآموزی، کارورزی، دروس معرفی به استاد، پروژه و) برای دانشجو باقی نمانده باشد.

بند ۳ - ماده ۱۷: مدرس درس/دروس معرفی به استاد موظف است ضمن اعلام تاریخ امتحان درس معرفی به استاد به دانشجو، نسبت به ثبت نمره، حداکثر تا پایان بازه امتحانات نیمسال یا پایان بازه تابستان (حسب مورد) اقدام نماید. در صورتی که دانشجو موفق به گذراندن درس/دروس معرفی به استاد در یک نیمسال نشود، می‌تواند درس یا دروس مذکور را در نیمسال بعدی به شکل معرفی به استاد یا حضوری اخذ نماید.

بند ۴ - ماده ۱۷: در صورتی که دانشجو در تاریخ اعلام‌شده، در جلسه امتحان درس معرفی به استاد شرکت ننماید، مدرس درس موظف به ثبت غیبت امتحان پایان نیمسال دانشجو در سامانه آموزشی می‌باشد.

بند ۵ - ماده ۱۷: ثبت درس/دروس معرفی به استاد و نمره آن/آن‌ها در آخرین نیمسال تحصیلی یا بازه تابستان، در کنار سایر دروس و پس از ثبت و نهایی شدن نمرات آن نیمسال و (با رعایت سقف واحدهای درسی نیمسال عادی تا ۲۴ واحد و نیمسال تابستان تا ۸ واحد) در موعد مندرج در تقویم آموزشی دانشگاه امکان‌پذیر است؛ در غیر اینصورت، نیمسال دیگری به دوره تحصیلی دانشجو اضافه می‌شود تا درس/دروس معرفی به استاد در آن ثبت گردد.

ماده ۱۸: حذف اضطراری درس

دانشجو می‌تواند در صورت موافقت دانشگاه، یک هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را در بازه زمانی تعیین‌شده توسط دانشگاه حذف کند.

تبصره ۱: در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حد نصاب شود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود. چنانچه در این نیمسال، دانشجو میانگین کمتر از ۱۲ را کسب کند آن نیمسال جزو مشروطی محسوب نمی‌شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ ماده ۱۷ نمی‌شود.

تبصره ۲: در صورت اخذ مجدد درس موضوع این ماده و عدم تأیید عذر موجه دانشجو توسط دانشگاه پرداخت هزینه، برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت اخذ مجدد این درس، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۱۸

بند ۱ - ماده ۱۸: دانشجو می‌تواند در موعد حذف اضطراری مندرج در تقویم آموزشی دانشگاه، صرفاً یک درس نظری را با تأیید استاد مشاور آموزشی حذف کند. اگر پذیرش درخواست حذف اضطراری درس دانشجو، منجر به کاهش تعداد واحدهای وی از حد نصاب شود، مرجع تصمیم‌گیری در این خصوص، شورای آموزشی دانشکده می‌باشد. غیبت بیش از $\frac{3}{16}$ جلسات کلاس (موضوع تبصره ۱ ماده ۷) مانع حذف اضطراری یک درس نمی‌باشد.

ماده ۱۹: مرخصی تحصیلی

دانشجو می‌تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته تا دو نیمسال با تقاضای کتبی و موافقت دانشگاه از مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات مجاز تحصیلی استفاده نماید.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۱۹

بند ۱ - ماده ۱۹: مرخصی تحصیلی، مدت زمان مشخصی است که دانشجو برابر ضوابط معین و به طور موقت به تحصیل اشتغال ندارد؛ لذا طی این مدت، دانشجو امکان فعالیت آموزشی در محیط دانشگاه و استفاده از خدمات رفاهی دانشگاه را ندارد.

بند ۲ - ماده ۱۹: دانشجوی متقاضی اخذ مرخصی در یک نیمسال، باید قبل از شروع آن نیمسال (برای دانشجوی جدیدالورود تا یک هفته پس از تاریخ رسمی ثبت‌نام) تقاضای خود را از طریق سامانه آموزشی ثبت نماید.

بند ۳ - ماده ۱۹: تصمیم‌گیری نهایی در خصوص مرخصی تحصیلی دانشجو (بعد از تأیید شورای آموزشی گروه) بر عهده شورای آموزشی دانشکده بوده و این تصمیم به مدیریت آموزش دانشگاه اعلام می‌گردد.

بند ۴ - ماده ۱۹: در موارد اضطراری با درخواست دانشجو و تأیید استاد مشاور آموزشی، شورای گروه آموزشی و تأیید نهایی شورای دانشکده، حذف تمام دروس یک نیمسال تحصیلی (حذف نیمسال) قبل از شروع امتحانات و با احتساب در سنوات تحصیلی امکان پذیر است.

بند ۵ - ماده ۱۹: مجموع نیمسال‌های مرخصی تحصیلی (موضوع ماده ۱۹) و حذف نیمسال دانشجو در دوره کاردانی یک نیمسال و در دوره کارشناسی، حداکثر دو نیمسال می‌باشد.

بند ۶ - ماده ۱۹: پیامدهای آموزشی ناشی از مرخصی یا حذف نیمسال از جمله عدم ارائه دروس در نیمسال‌های بعدی، کاهش تعداد دروس قابل اخذ و تطویل سنوات تحصیلی، بر عهده دانشجو می‌باشد.

بند ۷ - ماده ۱۹: دانشجوی شهریه‌پرداز در صورت اخذ مرخصی، ملزم به پرداخت شهریه ثابت و در صورت حذف نیمسال، ملزم به پرداخت شهریه ثابت و متغیر نیمسال می‌باشد.

بند ۸ - ماده ۱۹: مدیریت آموزش دانشگاه، شرایط تحصیلی دانشجو (مرخصی تحصیلی یا حذف نیمسال) را به خانواده وی اطلاع‌رسانی می‌کند.

ماده ۲۰. تغییر رشته در دانشگاه

دانشجوی دوره‌های کاردانی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته می‌تواند در صورت دارا بودن شرایط زیر «در همان دانشگاه» و در صورت موافقت دانشگاه، مشروط به امکان ادامه تحصیل در «سنوات مجاز باقیمانده»، رشته تحصیلی خود را تغییر دهد.

۱. نمره اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذی‌ربط از نمره خام آخرین فرد پذیرفته‌شده در آن رشته/گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش (با تأیید سازمان سنجش آموزش کشور)، کمتر نباشد.

۲. ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.

۳. حداقل $\frac{1}{6}$ و حداکثر $\frac{2}{3}$ واحدهای درسی دوره را گذرانده باشد.

۴. دانشجو در هر دوره تحصیلی فقط یک بار می‌تواند با رعایت ضوابط تغییر رشته دهد.

تبصره ۱: تغییر رشته یا گرایش در دوره کاردانی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته، فقط در رشته‌ها یا گرایش‌های همان مجموعه امتحانی مجاز است.

تبصره ۲: در صورت تغییر رشته، معادل‌سازی دروس مطابق با ضوابط ماده ۱۲ این آیین‌نامه قابل انجام است.

تبصره ۳: تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره تحصیلی از طریق بدون آزمون (پذیرش با سوابق تحصیلی) باشد به رشته‌هایی که پذیرش در آن‌ها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد (پذیرش با آزمون)، ممنوع است.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۲۰

بند ۱- ماده ۲۰: تغییر رشته به شرط موافقت گروه‌های آموزشی مبدأ و مقصد، موافقت شورای آموزشی دانشکده‌های مبدأ و مقصد و با تأیید شورای آموزشی دانشگاه، صورت می‌گیرد.

بند ۲- ماده ۲۰: تغییر رشته دانشجویانی که به دستگاه‌های اجرایی خاص تعهد دارند و یا تغییر رشته به رشته‌هایی که در ضوابط گزینش آن‌ها شرایط خاص پیش‌بینی شده است، امکان‌پذیر نیست.

بند ۳- ماده ۲۰: در صورت موافقت با تقاضای تغییر رشته، دانشجو موظف است ضمن تسویه حساب از رشته قبلی، در موعد قانونی در رشته جدید نام‌نویسی نموده و پس از نام‌نویسی، حق بازگشت به رشته قبلی را ندارد. عدم اقدام دانشجو به نام‌نویسی در رشته جدید در مهلت قانونی، به منزله انصراف از تغییر رشته تلقی شده و حق تغییر رشته تا پایان دوره از دانشجو سلب خواهد شد.

بند ۴- ماده ۲۰: نیمسال‌های تحصیلی دانشجو در رشته قبلی، در کارنامه وی حفظ شده و جزو سنوات تحصیلی دانشجو محاسبه می‌شوند.

بند ۵- ماده ۲۰: دروس گذرانده دانشجو (با نمره ۱۰ و بالاتر) در رشته یا گرایش قبلی، در صورت برخورداری از شرایط ذیل معادل‌سازی می‌گردد:

الف) بصورت حضوری در موسسات آموزش عالی که عنوان دانشگاه دارند گذرانده شده باشد.

ب) دارای حداقل ۸۰٪ اشتراک محتوایی با سرفصل مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی (به تشخیص گروه آموزشی) باشد.

ج) تعداد واحد درس، برابر یا بیشتر از درس معادل‌سازی شده جدید باشد.

ماده ۲۱. تغییر رشته یا انتقال بین دانشگاهی

تغییر رشته یا انتقال دانشجو از دانشگاه غیردولتی به دولتی، از شهریه‌پرداز به رایگان، از غیرحضوری به نیمه‌حضوری و حضوری، و از نیمه‌حضوری به حضوری، از پذیرش سوابق تحصیلی به پذیرش با آزمون ممنوع است ولی عکس آن مجاز است.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۲۱

بند ۱- ماده ۲۱:

دانشجوی متقاضی انتقال توأم با تغییر رشته، لازم است همزمان حائز شرایط انتقال و شرایط تغییر رشته باشد.

ماده ۲۲. استاد مشاور

دانشگاه موظف است در تحقق رویکرد شاگردپروری و نقش مربیگری اعضای هیئت علمی برای هدایت تحصیلی دانشجویان از زمان پذیرش، یکی از اعضای هیئت علمی مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان «راهنمای (مشاور) آموزشی» به صورت رسمی تعیین و بر اساس شیوه‌نامه مصوب وزارت که به همین منظور ابلاغ می‌شود، اقدام نماید.

ماده ۲۳. کاردانی بین مقطعی

در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی) را با نمره قبولی بگذرانند و میانگین کل واحدهای گذرانده شده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، می‌تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر این صورت به چنین دانشجویی و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط یک گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده می‌شود.

تبصره ۱: در رشته‌های فنی و مهندسی واژه «مهندسی» از عنوان رشته برای دانشجویان مشمول دریافت کاردانی بین مقطعی حذف می‌شود. مگر در موارد استثناء که کلمه مهندسی از ارکان اصلی رشته می‌باشد (مانند رشته مهندسی پزشکی).

تبصره ۲: در صورتی که دانشجو تعداد بیش از ۶۸ واحد درسی را گذرانده باشد، ضمن رعایت مفاد این ماده، نمرات دروسی در میانگین محاسبه می‌شود که تأثیر مثبت داشته باشد.

تبصره ۳: مدرک کاردانی حسب تقاضای رسمی دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو، صادر می‌شود.

شیوه نامه اجرایی ماده ۲۳

بند ۱- ماده ۲۳: در صورتی که پس از بی اثر نمودن نمرات دروس مردودی، میانگین کل نمرات دانشجو به ۱۲ نرسد، تعدادی از دروس گذرانده شده با نمره بین ۱۰ تا ۱۲ تا رسیدن میانگین کل به ۱۲، در محاسبه میانگین کل بی اثر خواهند شد.

بند ۲- ماده ۲۳: اگر دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی، اقدام به دریافت مدرک کاردانی بین مقطعی نماید، حق بازگشت به تحصیل در دوره کارشناسی را نخواهد داشت.

ماده ۲۴. ملاک دانش آموختگی

ملاک دانش آموختگی برای دوره‌های کاردانی پیوسته و ناپیوسته، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته، گذراندن کلیه واحدهای دوره و داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره ۱: چنانچه میانگین کل دانشجوی کردانی یا کارشناسی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۲ باشد، تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۱۶ واحد از درس‌های تخصصی و پایه که در آن نمره قبولی بین ۱۰ تا ۱۲ را کسب کرده است میانگین کل دوره را به حداقل ۱۲ برساند تا امکان دانش‌آموختگی بیابد؛ در غیر این صورت دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود. پرداخت هزینه این دروس برای دانشجویان مشمول آموزش رایگان، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۲۴

بند ۱- ماده ۲۴: در اجرای تبصره ۱ ماده ۲۴، در صورت عدم ارائه دروس اختیاری مورد نیاز دانشجو برای ترمیم میانگین کل یا امکان‌پذیر نبودن اخذ آن‌ها برای دانشجو (به تأیید گروه آموزشی)، دانشجو می‌تواند از دیگر دروس اختیاری ارائه‌شده (که مطابق سرفصل مصوب، می‌توانند جایگزین دروسی که دانشجو با نمره ۱۰ تا ۱۲ گذرانده، محسوب شوند)، دروسی را برای ترمیم میانگین کل انتخاب نماید.

بند ۲- ماده ۲۴: پس از گذراندن دروس اخذ شده برای ترمیم میانگین کل، محاسبه میانگین کل برای احراز شرط دانش‌آموختگی صرفاً بر اساس آخرین نمره قبولی دانشجو انجام می‌شود و نمرات قبلی (ضمن تأثیر در میانگین نیمسال) در میانگین کل بی‌اثر می‌شوند. درخصوص دانشجوی مشمول بند ۱ ماده ۲۴ (بند فوق) نیز، نمرات درس قبلی که درس ترمیمی، جایگزین آن شده است (ضمن تأثیر در میانگین نیمسال) در میانگین کل بی‌اثر می‌شود.

بند ۳- ماده ۲۴: دانشجوی مشمول آموزش رایگان، ملزم به پرداخت شهریه دروس موضوع تبصره ۱ ماده ۲۴، معادل دانشجوی نوبت دوم همان ورودی می‌باشد.

ماده ۲۵. تاریخ دانش‌آموختگی

تاریخ دانش‌آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو در آموزش دانشگاه است.

ب - دوره کارشناسی ارشد

ماده ۲۶. مدت مجاز تحصیل

مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد ۴ نیمسال تحصیلی است و تحصیل در آن دوره تمام وقت است.

تبصره ۱: مدت مجاز تحصیل می تواند تا حداکثر ۱ نیمسال تحصیلی با تأیید دانشگاه افزایش یابد.

تبصره ۲: در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیرمجاز، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

شیوه نامه اجرایی ماده ۲۶

بند ۱- ماده ۲۶: تمدید نیمسال پنجم تحصیلی دانشجو (موضوع تبصره ۱ ماده ۲۶) منوط به ارائه گزارش پیشرفت حداقل ۵۰ درصدی پایان نامه تا قبل از شروع نیمسال پنجم و تأیید آن توسط استاد راهنما است. تمدید سنوات باید به تأیید شورای گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده برسد و مرجع نهایی تأیید آن، شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می باشد.

بند ۲- ماده ۲۶: دانشجوی مشمول آموزش رایگان در صورت تمدید نیمسال پنجم با پیشنهاد مصوب در موعد مقرر (تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی)، در نیمسال پنجم از پرداخت شهریه معاف است. در غیر این صورت، دانشجو ملزم به پرداخت شهریه معادل دانشجوی نوبت دوم همان ورودی می باشد.

بند ۳- ماده ۲۶: چنانچه دانشجو پس از اتمام نیمسال پنجم (۳۰ بهمن ماه برای دانشجویان ورودی مهر و ۳۱ شهریورماه برای دانشجویان ورودی بهمن) دانش آموخته نشود، از ادامه تحصیل محروم می گردد.

ماده ۲۷. مرخصی تحصیلی

دانشجو می تواند در صورت تأیید دانشگاه با احتساب سنوات تحصیل، یک نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده نماید.

شیوه نامه اجرایی ماده ۲۷

بند ۱- ماده ۲۷: مرخصی تحصیلی، مدت زمان مشخصی است که دانشجو برابر ضوابط معین و به طور موقت به تحصیل اشتغال ندارد؛ لذا طی این مدت، دانشجو امکان فعالیت آموزشی و پژوهشی در محیط دانشگاه از جمله آزمایشگاه‌ها، کارگاه‌ها، مزرعه، جنگل تحقیقاتی و... و استفاده از خدمات رفاهی دانشگاه را ندارد.

بند ۲- ماده ۲۷: دانشجوی متقاضی مرخصی در یک نیمسال، باید قبل از شروع آن نیمسال، تقاضای خود را به گروه آموزشی ارائه نماید.

بند ۳- ماده ۲۷: تقاضای مرخصی دانشجو، پس از تأیید استاد راهنمای پایان نامه (در صورت تعیین استاد راهنما)، در شورای گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده بررسی می‌شود و برای تصمیم‌گیری نهایی به شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال می‌گردد.

بند ۴- ماده ۲۷: در موارد اضطراری با درخواست دانشجو و تأیید استاد راهنمای پایان نامه، شورای گروه آموزشی و شورای دانشکده و تأیید نهایی شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، حذف تمام دروس یک نیمسال تحصیلی (حذف نیمسال) قبل از شروع امتحانات و با احتساب در سنوات تحصیلی امکان‌پذیر است.

بند ۵- ماده ۲۷: حذف یک نیمسال، جایگزین فرصت اخذ یک نیمسال مرخصی (موضوع ماده ۲۷) می‌گردد؛ بدین معنا که دانشجو می‌تواند تنها از یکی از بندهای ۳ و ۴ این ماده در طول دوره تحصیل استفاده نماید.

بند ۶- ماده ۲۷: تمامی پیامدهای آموزشی ناشی از مرخصی یا حذف نیمسال از جمله عدم ارائه دروس در نیمسال‌های بعدی، کاهش تعداد دروس قابل اخذ و تطویل سنوات تحصیلی بر عهده دانشجو می‌باشد.

بند ۷- ماده ۲۷: دانشجوی شهریه‌پرداز در صورت اخذ مرخصی، ملزم به پرداخت شهریه ثابت و در صورت حذف نیمسال، ملزم به پرداخت شهریه ثابت و متغیر آن نیمسال می‌باشد.

ماده ۲۸. تحصیل همزمان

تحصیل همزمان دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در کلیه شیوه‌های آموزشی و در کلیه دوره‌های تحصیلی دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۲۹. نمرات دروس

نمره ارزشیابی هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ است. میانگین قابل قبول در هر نیمسال ۱۴ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال

تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می‌شود. ۲ نیمسال مشروطی اعم از متوالی یا متناوب، در دوره کارشناسی ارشد منجر به محرومیت از تحصیل دانشجو می‌شود.

ماده ۳۰. انتخاب واحد درسی

اخذ حداقل ۸ واحد درسی تا حداکثر ۱۴ واحد درسی در هر نیمسال تحصیلی توسط دانشجو الزامی است. تبصره ۱: دانشجو در نیمسال آخر تحصیلی از شرط اخذ حداقل واحد آموزشی معاف است.

تبصره ۲: در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حد نصاب شود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود، اما در مشروط شدن دانشجو بی‌تأثیر است.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۳۰

- بند ۱- ماده ۳۰:** واحدهای درسی در دوره کارشناسی ارشد حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد است که در شیوه آموزشی- پژوهشی، ۴ تا ۶ واحد از آن، واحد پایان‌نامه می‌باشد. کاهش یا افزایش تعداد واحدهای دوره، تابع برنامه مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت عتف و بر اساس ضوابط ابلاغی آن وزارت می‌باشد.
- بند ۲- ماده ۳۰:** تعداد واحد پایان‌نامه، در بررسی حداقل و حداکثر تعداد واحدهای مجاز نیمسال لحاظ نمی‌گردد.
- بند ۳- ماده ۳۰:** در صورتی که دانشجو نتواند در نیمسالی که پایان‌نامه را انتخاب کرده از آن دفاع نماید، باید نسبت به ثبت و انتخاب آن در نیمسال‌های بعدی به صورت ادامه پایان‌نامه (صفر واحدی) اقدام کند.

ماده ۳۱. حذف اضطراری درس

در شرایط اضطرار، حذف یک درس با درخواست کتبی دانشجو و تأیید دانشگاه، قبل از شروع امتحانات و با رعایت و احتساب آن نیمسال در سنوات تحصیلی امکان‌پذیر است.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۳۱

- بند ۱- ماده ۳۱:** حذف یک درس نظری دانشجو قبل از شروع امتحانات پایان‌نیمسال، با تأیید شورای گروه آموزشی و موافقت شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و رعایت حداقل واحد نیمسال (۸ واحد) در بازه زمانی حذف اضطراری مندرج در تقویم آموزشی، میسر است.

ماده ۳۲. استاد راهنما و پیشنهاد

دانشجو موظف است مطابق با ضوابط دانشگاه تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، استاد راهنما و پیشنهاد (پروپوزال) خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب دانشگاه برساند. در صورت عدم تصویب پیشنهاد در موعد مقرر در دانشگاه، دانشجو مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۲۶ این آیین‌نامه نمی‌شود و سنوات دانشجو موضوع تبصره ۲ ماده ۲۶ موجه قلمداد نمی‌شود. چنانچه دانشجو تا پایان نیمسال تحصیلی چهارم پیشنهاد خود را به تصویب دانشگاه نرساند، از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۳۲

بند ۱- ماده ۳۲: دانشجو موظف است تا قبل از شروع نیمسال دوم تحصیلی، استاد راهنمای خود را با تأیید گروه آموزشی تعیین کند.

بند ۲- ماده ۳۲: دانشجو موظف است علاوه بر پیگیری مراحل تصویب، نسبت به ثبت درخواست و پیگیری کلیه مراحل تأیید پیشنهاد پایان‌نامه کارشناسی ارشد، بصورت همزمان در سامانه آموزشی دانشگاه نیز اقدام نماید. لذا معیار تصمیم‌گیری در خصوص تمدید سنوات دانشجو، تاریخ تصویب درخواست دانشجو در شورای دانشکده طبق سامانه آموزشی دانشگاه می‌باشد.

بند ۳- ماده ۳۲: دانشجو موظف است، پیشنهاد خود را تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی (۳۱ شهریورماه برای دانشجویان ورودی مهر و ۳۰ بهمن‌ماه برای دانشجویان ورودی بهمن) به تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده برساند؛ در غیر این صورت، سنوات دانشجو (موضوع تبصره ۲ ماده ۲۶) موجه قلمداد نخواهد شد.

بند ۴- ماده ۳۲: پیشنهاد پس از تصویب در شورای گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، با تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه (در سقف هزینه‌های مصوب دانشگاه) قطعیت می‌یابد. لازم است پیشنهاد مصوب توسط دانشجو در سامانه ایرانداک بارگذاری شود.

بند ۵- ماده ۳۲: چنانچه دانشجو تا پایان نیمسال چهارم تحصیلی (۳۱ تیرماه برای دانشجویان ورودی مهر و ۳۰ بهمن‌ماه برای دانشجویان ورودی بهمن) پیشنهاد خود را به تصویب دانشگاه نرساند، از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

بند ۶- ماده ۳۲: درخواست «اصلاح عنوان پایان‌نامه» فقط یکبار و با ذکر دلایل کافی از طرف استاد راهنما، بعد از اظهار نظر شورای گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و تأیید نهایی شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه و در سنوات مجاز تحصیلی دانشجو قابل بررسی می‌باشد. در صورت تغییرات جزئی در عنوان پایان‌نامه، نیازی به تکرار مراحل مختلف ثبت عنوان نمی‌باشد و تاریخ تصویب قبلی ملاک عمل قرار خواهد گرفت.

بند ۷- ماده ۳۲: درخواست «تغییر موضوع پایان‌نامه» و یا تغییر استاد راهنمای اول، در سنوات مجاز تحصیلی دانشجو و در چارچوب قوانین آموزشی این آیین‌نامه بررسی می‌شود. در صورت تغییر موضوع پایان‌نامه، مراحل ثبت و تصویب عنوان جدید پایان‌نامه مجدداً تکرار می‌شود و پیشنهاد با تاریخ جدید ثبت خواهد شد؛ در این صورت دانشجو ۳ ماه بعد از تاریخ تصویب عنوان جدید (با رعایت فاصله ۶ ماه از تاریخ تصویب عنوان اول)، می‌تواند از پایان‌نامه خود دفاع نماید.

بند ۸- ماده ۳۲: شرایط استاد راهنما و استاد مشاور در پیوست شماره ۲ این آیین‌نامه ذکر شده است.

بند ۹- ماده ۳۲: دانشجو موظف است پس از تصویب پیشنهاد، گزارش‌های پیشرفت در فعالیت پژوهشی پایان‌نامه خود را به فاصله‌ی حداقل دو ماه از یکدیگر در قالب فرم‌های مربوطه تکمیل و به تأیید استاد/استادان راهنما، مدیر گروه و معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده برساند.

ماده ۳۳. دروس جبرانی

چنانچه دانشجو در رشته یا گرایشی غیرمرتبط با رشته دوره کارشناسی خود مطابق ضوابط وزارت پذیرفته شود، ملزم به گذراندن حداکثر ۱۲ واحد درسی جبرانی طبق نظر گروه آموزشی است. پرداخت هزینه توسط دانشجو (اعم از روزانه یا شهریه پرداز) برای دروس جبرانی توسط هیأت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

تبصره ۱: گروه آموزشی مربوطه، درس و تعداد واحد آن را بر اساس میزان مرتبط بودن رشته تحصیلی تعیین می‌کند.

تبصره ۲: دانشجو بایستی دروس جبرانی را با حضور در کلاس‌های دایر دوره کارشناسی (همان دانشگاه یا به صورت میهمانی) بگذراند و دانشگاه نمی‌تواند برای این دروس کلاس جدید برگزار نماید.

شیوه نامه اجرایی ماده ۳۳

بند ۱- ماده ۳۳: حداقل نمره قبولی در درس جبرانی، ۱۲ است. نمره دروس جبرانی در میانگین نیمسال و کل دانشجو محاسبه نمی شود.

بند ۲- ماده ۳۳: برای دانشجویانی که نیاز به اخذ دروس جبرانی دارند، افزایش سقف واحدها در یک نیمسال تا ۲۰ واحد، ناشی از دروس جبرانی، بلامانع است. لازم است گروه آموزشی به شیوه ای برنامه ریزی نماید که کل واحدهای جبرانی در نیمسال اول و حداکثر نیمسال دوم تحصیلی برای دانشجو قابل اخذ باشد. اولویت اخذ دروس دوره، با دروس جبرانی می باشد.

بند ۳- ماده ۳۳: دانشجو در صورت گذراندن ۸ تا ۱۲ واحد دروس جبرانی، برای تمدید نیمسال پنجم نیازمند ارائه ۵۰ درصد پیشرفت پایان نامه نمی باشد. اگر این دانشجو مشمول آموزش رایگان باشد، در صورت تصویب پیشنهاد تا قبل از شروع نیمسال چهارم تحصیلی، در نیمسال پنجم از پرداخت شهریه معاف است.

بند ۴- ماده ۳۳: دانشجوی مشمول آموزش رایگان، ملزم به پرداخت شهریه دروس جبرانی، معادل دانشجوی کارشناسی نوبت دوم همان ورودی می باشد.

ماده ۳۴. تغییر رشته یا انتقال

«تغییر رشته» یا «انتقال» دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است. اما تغییر گرایش فقط در همان مجموعه امتحانی و در صورت کسب نمره مجاز در آزمون مطابق اعلام سازمان سنجش آموزش کشور و در همان دانشگاه با تأیید دانشگاه مجاز می باشد.

شیوه نامه اجرایی ماده ۳۴

بند ۱- ماده ۳۴: تقاضای تغییر گرایش دانشجو در صورت کسب نمره قبولی در گرایش مورد تقاضا مطابق با اعلام سازمان سنجش کشور، حداکثر تا پایان نیمسال اول تحصیلی دانشجو در شورای گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده قابل بررسی بوده و درخواست دانشجو باید به تأیید نهایی شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه برسد.

بند ۲- ماده ۳۴: دانشجوی متقاضی تغییر گرایش باید با توجه به حداکثر سنوات مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد، امکان گذراندن واحدهای درسی مورد نیاز در گرایش جدید را در مهلت باقی مانده داشته باشد.

بند ۳- ماده ۳۴: نیمسال های تحصیلی دانشجو در رشته قبلی، در کارنامه وی حفظ شده و جزو سنوات تحصیلی دانشجو محاسبه می شوند. تمامی دروس اخذ شده و نمرات آن ها در گرایش قبلی، عیناً در کارنامه گرایش جدید دانشجو باقی

می‌مانند؛ نمرات دروسی که در گرایش جدید معادل‌سازی نمی‌شوند، در میانگین نیمسال و میانگین کل محاسبه نمی‌گردند.

ماده ۳۵. دفاع از پایان‌نامه

دانشجو پس از انجام کار تحقیقاتی خود و تدوین پایان‌نامه و تأیید استاد راهنما، مجاز است در حضور هیأت داوران از پایان‌نامه خود دفاع کند.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۳۵

بند ۱- ماده ۳۵: دانشجویانی که کلیه واحدهای دوره مطابق سرفصل مصوب وزارت عتف (بجز پایان‌نامه) را با میانگین کل حداقل ۱۴ گذرانده باشند، پس از تأیید استاد/استادان راهنما مبنی بر پایان یافتن نگارش پایان‌نامه (به زبان فارسی و مطابق راهنمای نگارش پایان‌نامه دانشگاه)، می‌توانند با حضور هیأت داوران از پایان‌نامه خود دفاع نمایند.

بند ۲- ماده ۳۵: فاصله تاریخ تصویب پیشنهاد در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تا دفاع از پایان‌نامه نمی‌تواند کمتر از ۶ ماه باشد.

بند ۳- ماده ۳۵: هیأت داوران مرکب از استاد/استادان راهنما، استاد/استادان مشاور و استادان داور می‌باشد. تعداد استادان داور پایان‌نامه دو نفر با تخصص مرتبط می‌باشد، که توسط شورای گروه آموزشی انتخاب می‌شوند.

بند ۴- ماده ۳۵: حضور همه اعضای هیأت داوران و نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه در جلسه دفاع الزامی است و عدم حضور هر یک از این اعضا در جلسه دفاع، موجب لغو جلسه خواهد شد.

بند ۵- ماده ۳۵: در صورتی که استاد راهنما یا استاد مشاور، به دلیل شرکت در فرصت مطالعاتی یا موارد مشابه، خارج از کشور باشد، یا در شرایطی که استاد مشاور خارج از دانشگاه نتواند در روز دفاع در دانشگاه یاسوج حضور یابد، حضور وی در جلسه دفاع در قالب ویدئوکنفرانس بلامانع است. در این موارد، لازم است نماینده تحصیلات تکمیلی، پیش از جلسه دفاع، از امکان برقراری ارتباط صوتی و تصویری مؤثر و دوجانبه اطمینان حاصل نماید.

بند ۶- ماده ۳۵: در صورتی که جلسه دفاع به هر دلیلی در موعد مندرج در فرم مجوز دفاع (صادر شده توسط مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه) برگزار نگردد و جلسه دفاع لغو گردد، نماینده تحصیلات تکمیلی موظف است دلایل لغو جلسه را به شکل مکتوب به معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده ارسال کند تا جهت برگزاری مجدد جلسه در تاریخ جدید با مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه مکاتبه نماید.

بند ۷- ماده ۳۵: در فرم پیشنهاد تاریخ برگزاری جلسه دفاع، یک نفر (از سایر گروه‌های آموزشی) به عنوان نماینده تحصیلات تکمیلی از طرف معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده پیشنهاد می‌شود. تعیین قطعی نماینده تحصیلات تکمیلی توسط مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه به معاون آموزشی دانشکده و نماینده منتخب ابلاغ می‌گردد.

نماینده تحصیلات تکمیلی بدون حق رأی و برای نظارت بر حسن اجرا و ارائه گزارش در جلسه دفاع شرکت می نماید و در پایان، مستندات جلسه دفاع شامل صورتجلسات و گزارش تشکیل جلسه را به تحصیلات تکمیلی دانشکده و دانشگاه اعلام می نماید.

بند ۸- ماده ۳۵: لازم است پیشنهاد تاریخ برگزاری جلسه دفاع (به تأیید استاد/استادان راهنما و شورای گروه آموزشی)، حداقل ۱۰ روز قبل از جلسه دفاع به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال گردد. همچنین نسخه های نهایی پایان نامه ی آماده دفاع همراه با پیشنهاد مصوب، باید ۱۵ روز قبل از تاریخ جلسه دفاع توسط دانشجو به داوران تحویل داده شود.

بند ۹- ماده ۳۵: مجوز برگزاری جلسه دفاع به صورت مکتوب و با امضای مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه، حداقل یک هفته قبل از تشکیل جلسه به معاونت آموزشی دانشکده (با رونوشت برای کارشناس تحصیلات تکمیلی دانشکده) ابلاغ می گردد.

بند ۱۰- ماده ۳۵: مهلت نهایی برگزاری جلسه دفاع دانشجویان در نیمسال اول هر سال تحصیلی ۳۰ بهمن ماه و در نیمسال دوم ۳۱ شهریور ماه می باشد.

ماده ۳۶. نمره پایان نامه

نمره پایان نامه در میانگین کل محاسبه نمی شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می شود:

- **مردود** (کمتر از ۱۴)؛

- **قبول** با درجه؛ متوسط (۱۵/۹۹ - ۱۴)، خوب (۱۷/۹۹ - ۱۶)، خیلی خوب (۱۸/۹۹ - ۱۸) و یا عالی (۲۰ - ۱۹)

تبصره ۱: تغییر نمره پایان نامه که توسط هیأت داوران تأیید شده است توسط سایر مراجع دانشگاه، به هیچ عنوان مجاز نیست.

تبصره ۲: حداکثر زمان اصلاح پایان نامه پس از برگزاری جلسه دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو، ۳ ماه می باشد. هیأت داوران موظف است در جلسه دفاع، برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تأیید نشود، نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی پایان نامه را تعیین تکلیف کند.

تبصره ۳: چنانچه ارزشیابی پایان نامه مردود اعلام شود، با تأیید هیأت داوران حداکثر یک نیمسال تحصیلی به دانشجو اجازه داده می شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیأت داوران، یک بار دیگر در

جلسه دفاع شرکت و از پایان نامه خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از پایان نامه در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

شیوه نامه اجرایی ماده ۳۶

بند ۱- ماده ۳۶: تعیین درجه کیفی پایان نامه بر مبنای نمره بیست و فقط از میانگین نمرات اعضای هیئت داوران حاضر در جلسه دفاع، صورت می گیرد. برای تعیین نمره نهایی پایان نامه دانشجو، نمره استاد/استادان راهنما با ضریب دو، استاد/استادان مشاور و داوران با ضریب یک، احتساب می شود.

بند ۲- ماده ۳۶: نمره نهایی که توسط هیئت داوران در جلسه دفاع تأیید و به وسیله نماینده تحصیلات تکمیلی در جلسه اعلام می شود، بعد از جلسه به هیچ عنوان قابل تغییر نمی باشد؛ مگر این که هیأت داوران بواسطه عدم انجام اصلاحات در بازه ۳ ماهه پس از دفاع، تصمیم به کاهش نمره بگیرند.

بند ۳- ماده ۳۶: تطبیق پیشنهاد مصوب، با نسخه نهایی پایان نامه توسط هیئت داوران در جلسه دفاع انجام می شود.

بند ۴- ماده ۳۶: ارائه حداقل سه گزارش پیشرفت پایان نامه در جلسه دفاع الزامی است. گزارش پیشرفت به عنوان یکی از مستندات جلسه دفاع، توسط نماینده تحصیلات تکمیلی به اعضای کمیته دفاع ارائه می گردد. به ازای نبود هر گزارش، ۰/۲۵ از نمره پایان نامه در بخش استمرار در فعالیت های پژوهشی، توسط هیأت داوران کسر خواهد شد.

بند ۵- ماده ۳۶: تشخیص هیأت داوران مبنی بر قبول پایان نامه با هر یک از درجات چهارگانه ذکر شده در ماده ۳۶ (متوسط، خوب، خیلی خوب، عالی) به معنای نادیده گرفتن اصلاحات احتمالی لازم در پایان نامه نخواهد بود؛ این امر بیانگر پذیرش مشروط پایان نامه بوده و دانشجو موظف است پس از دفاع از پایان نامه، نسبت به رفع نواقص و انجام اصلاحات احتمالی آن، طبق نظرات و پیشنهادهای هیأت داوران، در بازه زمانی ۳ ماه پس از تاریخ دفاع اقدام نماید.

بند ۶- ماده ۳۶: صدور هر نوع گواهی دفاع، صورت جلسه دفاع، هر نوع کارنامه و یا تأییدیه مبنی بر انجام دفاع برای دانشجو تا زمان انجام اصلاحات نهایی مورد نظر هیأت داوران ممنوع می باشد.

بند ۷- ماده ۳۶: ثبت نمره پایان نامه در سامانه آموزشی و در کارنامه دانشجو تا قبل از تأیید انجام اصلاحات توسط هیأت داوران، ممنوع است.

بند ۸- ماده ۳۶: در صورتی که دانشجو بعد از گذشت ۳ ماه از تاریخ دفاع، اصلاحات مورد نظر هیأت داوران پایان نامه را در قالب فرم مجوز صحافی پایان نامه تحویل به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارائه ننماید، ملزم به پرداخت هزینه های تسویه حساب متناسب با زمان تأخیر و مطابق مقررات دانشگاه می باشد. علاوه بر این، هیأت داوران مجاز به کاهش نمره و درجه پایان نامه یا اعلام مردودی آن می باشد.

بند ۹- ماده ۳۶: نسخه‌های پایان‌نامه که توسط دانشجو طبق راهنمای تدوین و نگارش پایان‌نامه، تهیه و ارائه می‌شوند عبارتند از: نسخه‌های الکترونیک برای گروه آموزشی، مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه، ایرانداک، و استاد/استادان مشاور؛ و نسخه‌های کاغذی صحافی‌شده (همراه با نسخه الکترونیک) برای کتابخانه مرکزی دانشگاه و استاد/استادان راهنما.

بند ۱۰- ماده ۳۶: در صورتی که نمره پایان‌نامه در جلسه دفاع مردود ارزیابی شود، نماینده تحصیلات تکمیلی حاضر در جلسه دفاع موظف است ضمن گردآوری فرم‌های ارزیابی تکمیل شده توسط هیئت داوران، مستندات جلسه دفاع و تنظیم صورتجلسه دفاع، نسبت به قرائت نمره پایان‌نامه برای دانشجو در جلسه دفاع اقدام و مستندات جلسه را به شکل کامل به کارشناس تحصیلات تکمیلی دانشکده جهت اقدامات بعدی ارسال نماید.

بند ۱۱- ماده ۳۶: تمدید نیمسال تحصیلی موضوع تبصره ۳ ماده ۳۶، با درخواست دانشجو و با در نظر گرفتن سوابق آموزشی دانشجو و قوانین و مقررات مرتبط، توسط مراجع ذی صلاح بررسی و تصمیم‌گیری خواهد شد.

ماده ۳۷. دانش آموختگی

ملاک دانش آموختگی، گذراندن همه واحدهای درسی دوره، کسب میانگین کل حداقل ۱۴ و موفقیت در دفاع از پایان‌نامه است.

تبصره ۱: چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی کارشناسی ارشد پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۴ باشد، اجازه دفاع از پایان‌نامه را ندارد و تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۸ واحد از درس‌هایی که در آن نمره بین ۱۲ تا ۱۴ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به استثنای پایان‌نامه به حداقل ۱۴ برساند تا به وی اجازه دفاع از پایان‌نامه داده شود. در غیر این صورت، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۲: در صورتی که دانشجو با اتمام سنوات تحصیلی موفق به دفاع از پایان‌نامه نشود، از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۳: در رشته‌هایی که در برنامه درسی آن‌ها، پایان‌نامه پیش بینی نشده است، از تبصره فوق مستثنی هستند و شرط موفقیت در دفاع از پایان‌نامه، از شروط ملاک دانش آموختگی دانشجویان آن رشته حذف می‌گردد.

تبصره ۴: دانشگاه می‌تواند به دانشجویی که به هر دلیل نتواند در سنوات مجاز، دوره تحصیلی را به پایان برساند، برابر ضوابط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را اعطا کند.

تبصره ۵: تاریخ دانش‌آموختگی، روز دفاع و کسب درجه قبولی از پایان‌نامه است.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۳۷

بند ۱- ماده ۳۷: در اجرای تبصره ۱ ماده ۳۷، در صورت عدم ارائه دروس اختیاری مورد نیاز دانشجو برای ترمیم میانگین کل یا امکان‌پذیر نبودن اخذ آن‌ها برای دانشجو (به تأیید گروه آموزشی)، دانشجو می‌تواند از دیگر دروس اختیاری ارائه‌شده (که مطابق سرفصل مصوب می‌توانند جایگزین دروسی که دانشجو با نمره ۱۲ تا ۱۴ گذرانده، محسوب شوند)، دروسی را برای ترمیم میانگین کل انتخاب نماید.

بند ۲- ماده ۳۷: پس از گذراندن دروس اخذ شده برای ترمیم میانگین کل، محاسبه میانگین کل برای احراز شرط دانش‌آموختگی صرفاً بر اساس آخرین نمره قبولی دانشجو انجام گرفته و نمرات قبلی (ضمن تأثیر در میانگین نیمسال) در میانگین کل بی‌اثر خواهند شد. در خصوص دانشجوی مشمول بند ۱ ماده ۳۷ (بند فوق) نیز، نمرات درس قبلی که درس ترمیمی، جایگزین آن شده است (ضمن تأثیر در میانگین نیمسال) در میانگین کل بی‌اثر خواهند شد.

ماده ۳۸. تخلف علمی

چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین پایان‌نامه مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی‌برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه اثبات گردد با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری درمورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۱: در صورت احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف مذکور بررسی و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری درمورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

ج- دوره دکتری تخصصی

ماده ۳۹. مدت مجاز تحصیل

مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی حداقل ۶ و حداکثر ۸ نیمسال تحصیلی است و تحصیل در این دوره به صورت تمام وقت است.

تبصره ۱: مدت مجاز تحصیل می تواند تا حداکثر دو نیمسال تحصیلی به شرط تأیید دانشگاه افزایش یابد.
تبصره ۲: در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیر مجاز، توسط هیأت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.

تبصره ۳: تحصیل همزمان دانشجوی دوره دکتری تخصصی در کلیه شیوه های آموزشی و در کلیه دوره های تحصیلی دانشگاه ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

شیوه نامه اجرایی ماده ۳۹

بند ۱- ماده ۳۹: تمدید نیمسال نهم تحصیلی دانشجو، منوط به ارائه گزارش پیشرفت حداقل ۵۰ درصدی رساله با تأیید استاد راهنما (علاوه بر احراز بسندگی زبان خارجی، قبولی در ارزیابی جامع، و تصویب پیشنهاد) می باشد. عدم تحقق این شرایط، موجب محرومیت دانشجو از ادامه تحصیل می شود. تمدید نیمسال نهم با تأیید شورای گروه آموزشی و تأیید نهایی شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده انجام می شود.

بند ۲- ماده ۳۹: تمدید نیمسال دهم تحصیلی دانشجو، منوط به ارائه گزارش پیشرفت حداقل ۷۰ درصدی رساله با تأیید استاد راهنما است و عدم تحقق آن، موجب محرومیت دانشجو از ادامه تحصیل می شود. مرجع نهایی تأیید تمدید نیمسال دهم، شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می باشد.

بند ۳- ماده ۳۹: دانشجوی مشمول آموزش رایگان که استاد راهنما و موضوع رساله خود را در موعد مقرر (قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی) تصویب نموده، در ارزیابی جامع در موعد مقرر (تا پایان نیمسال چهارم) قبول شده و پیشنهاد را در موعد مقرر (تا پایان نیمسال پنجم) تصویب نموده، در نیمسال نهم از پرداخت شهریه معاف است؛ در غیر این صورت، تمدید سنوات دانشجو موجه قلمداد نمی شود و دانشجو در این نیمسال ملزم به پرداخت شهریه معادل دانشجوی

نوبت دوم همان ورودی می‌باشد. در هر صورت، پس از نیمسال نهم، دانشجو ملزم به پرداخت شهریه معادل دانشجوی نوبت دوم همان ورودی می‌باشد.

بند ۴- ماده ۳۹: چنانچه دانشجو تا پایان نیمسال دهم دانش آموخته نشود، از ادامه تحصیل محروم می‌گردد.

بند ۵- ماده ۳۹: در موارد ضروری، تقاضای مرخصی دانشجو (برای حداکثر یک نیمسال در طول تحصیل و با احتساب در سنوات) پس از تأیید در شورای گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، برای تصمیم‌گیری نهایی به شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال می‌گردد. در صورت موافقت با این تقاضا، دانشجو امکان فعالیت آموزشی و پژوهشی در محیط دانشگاه از جمله در آزمایشگاه‌های دانشگاه، و استفاده از خدمات رفاهی دانشگاه در نیمسال مرخصی را ندارد و پیامدهای آموزشی ناشی از مرخصی از جمله تطویل سنوات تحصیلی، بر عهده دانشجو می‌باشد.

بند ۶- ماده ۳۹: دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است، حداقل ۶ و حداکثر ۱۰ واحد درسی انتخاب کند.

ماده ۴۰. نمرات دروس

نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ و میانگین کل قابل قبول پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی ۱۶ است.

تبصره ۱: در صورتیکه دانشجو به هر دلیل نتواند درسی را بگذراند، و درس مذکور مجدداً در دانشگاه ارائه نشود، می‌تواند با نظر گروه آموزشی، درس دیگری را جایگزین نماید. نمره درس مردودی در ریز نمرات ثبت می‌شود و در میانگین نیمسال و کل محاسبه می‌شود.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۴۰

بند ۱- ماده ۴۰: به استناد نامه شماره ۲/۲۱/۲۸۳۴۲۸ مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۱۶ معاون آموزشی وقت وزارت عتف، موضوع تبصره ۱ مغایر با دادنامه شماره ۲۱۵۶۰۳۱ مورخ ۱۴۰۳/۰۹/۰۶ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری بوده و نمرات مردودی در میانگین کل قابل احتساب نمی‌باشد (مطابق ماده ۱۱).

ماده ۴۱. ارزیابی جامع

برای ورود به مرحله ارزیابی جامع، کسب میانگین کل حداقل ۱۶ و احراز بسندگی زبان خارجی مطابق شیوه‌نامه ابلاغی معاونت آموزشی وزارت الزامی است.

تبصره ۱: حداقل نمره قبولی در ارزیابی جامع، ۱۶ است. در غیر این صورت، دانشجو مجاز است، صرفاً یکبار دیگر در ارزیابی جامع شرکت کند و آن را با موفقیت بگذراند. در صورت عدم کسب نمره، امکان ادامه تحصیل از دانشجو سلب می‌شود.

تبصره ۲: چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی دکتری تخصصی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی کمتر از ۱۶ باشد اجازه ورود به مرحله ارزیابی جامع را ندارد و تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۶ واحد از درس‌هایی که در آن نمره بین ۱۴ تا ۱۶ را کسب کرده است. میانگین کل دوره را به حداقل ۱۶ برساند تا به وی اجازه ورود به ارزیابی جامع داده شود. در غیر این صورت، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۴۱

بند ۱- ماده ۴۱: دانشجویانی که کلیه واحدهای دوره (بجز رساله) را با میانگین کل حداقل ۱۶ گذرانده باشند و احراز بسندگی زبان خارجی (مطابق شیوه‌نامه پیوست شماره ۳) در کارنامه آنان ثبت شده باشد، لازم است ضمن کسب مجوز از مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه در اولین ارزیابی جامع شرکت نمایند. عدم شرکت غیرموجه دانشجو در ارزیابی جامع به منزله مردودی در کارنامه دانشجو ثبت می‌شود.

بند ۲- ماده ۴۱: در صورتیکه دانشجو به دلایل موجه از شرکت در آزمون جامع منصرف شود باید حداقل ۱۵ روز قبل از تاریخ برگزاری آزمون، درخواست خود را در سامانه آموزشی دانشگاه ثبت نماید. (تشخیص موجه بودن دلایل ارائه شده بر عهده گروه آموزشی و شوراهای تحصیلات تکمیلی دانشکده و دانشگاه می‌باشد).

بند ۳- ماده ۴۱: دانشجو در نیمسال‌های بعد از اتمام دروس آموزشی تا زمان احراز بسندگی زبان خارجی، درسی با عنوان «آمادگی ارزیابی جامع» را اخذ می‌نماید.

بند ۴- ماده ۴۱: ارزیابی جامع در دو بخش: الف) آزمون کتبی و ب) آزمون شفاهی برگزار می‌شود. نمره آزمون کتبی و آزمون شفاهی هر کدام ۵۰ درصد نمره کل آزمون ارزیابی جامع را تشکیل خواهند داد.

بند ۵- ماده ۴۱: اجرای ارزیابی جامع برابر این شیوه‌نامه بر عهده معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده است و نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه در جلسات ارزیابی کتبی و شفاهی حضور داشته و بر آن نظارت می‌کند. نماینده تحصیلات تکمیلی به پیشنهاد معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و با تأیید و ابلاغ رسمی مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه تعیین می‌گردد.

بند ۶- ماده ۴۱: هر ساله آزمون کتبی ارزیابی جامع بصورت هماهنگ و همزمان برای همه رشته‌های دکتری دانشگاه در دو نوبت؛ نیمه دوم دی‌ماه و نیمه دوم خردادماه، حداکثر در سه روز متوالی مطابق تاریخ اعلامی در تقویم آموزشی دانشگاه، برگزار می‌شود. مدیران گروه‌های آموزشی مجری دوره دکتری، حداقل یک ماه قبل از برگزاری آزمون کتبی، عناوین دروس آزمون کتبی را به‌همراه صورتجلسات و فرم‌های لازم به معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده ارسال می‌نمایند. پس از ارسال مدارک از دانشکده، مجوز برگزاری ارزیابی جامع هر رشته توسط مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه صادر خواهد شد.

بند ۷- ماده ۴۱: ترکیب اعضای کمیته ارزیابی جامع در دو بخش کتبی و شفاهی مطابق این بند تعیین می‌شود.

الف) آزمون کتبی: برای طراحی و تصحیح سؤالات امتحانی آزمون کتبی، کمیته‌ای مرکب از اعضای هیئت علمی گرایش تخصصی که در دوره کارشناسی‌ارشد یا دکتری تدریس داشته باشند (با اولویت مدرسان سه درس مورد ارزیابی) به پیشنهاد شورای گروه/گرایش تخصصی و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تشکیل می‌شود.

ب) آزمون شفاهی: اعضای کمیته آزمون کتبی و یک نفر از اعضای هیئت علمی متخصص خارج از دانشگاه با مرتبه دانشجویی و بالاتر، آزمون شفاهی را برگزار خواهند نمود. سایر اعضای گرایش تخصصی نیز می‌توانند به دعوت شورای گروه در آزمون شفاهی شرکت نمایند.

بند ۸- ماده ۴۱: در آزمون کتبی، ارزیابی از سه درس اصلی دوره دکتری به پیشنهاد شورای گروه/گرایش تخصصی و تصویب نهایی شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، صورت می‌پذیرد. حداکثر یک درس از دروس تدریس شده توسط استاد راهنمای هر دانشجو می‌تواند به عنوان دروس بخش آزمون کتبی در نظر گرفته شود. اعضای کمیته آزمون کتبی موظف هستند حداقل دو روز قبل از برگزاری آزمون، سؤالات آزمون را توسط مدیر گروه به معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده تحویل دهند و در ساعات برگزاری آزمون، در دانشکده حضور داشته باشند.

بند ۹- ماده ۴۱: نظارت بر جلسه آزمون کتبی، ارائه اوراق امتحانی و پاسخنامه‌ها به کمیته (برای تصحیح در حداکثر سه روز اداری پس از آزمون)، و سپس گردآوری و بازگشت اوراق امتحانی و پاسخنامه‌ها به معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده از وظایف نماینده تحصیلات تکمیلی است.

بند ۱۰- ماده ۴۱: بعد از برگزاری آزمون کتبی، جمع‌بندی نمرات (با حفظ محرمانگی پاسخنامه‌ها و نمرات) و تعیین دانشجویان مجاز برای شرکت در آزمون شفاهی، با حضور نماینده تحصیلات تکمیلی و معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده انجام می‌شود. ضروری است پاسخنامه‌ها و کلید سؤالات جهت بررسی احتمالی مجدد، در دفتر معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده نگهداری شود.

بند ۱۱- ماده ۴۱: در آزمون شفاهی اطلاعات علمی دانشجو در رشته تخصصی و میزان آمادگی و توانایی وی برای انجام پژوهش رساله دکتری ارزیابی می‌شود.

بند ۱۲- ماده ۴۱: آزمون شفاهی پس از برگزاری آزمون کتبی (به فاصله‌ی حداکثر ۷ روز کاری) و اعلام نمره آن برگزار می‌گردد. دانشجویی حق شرکت در آزمون شفاهی را دارد که میانگین نمرات سه درس بخش کتبی، حداقل ۷ (از ۱۰ نمره کتبی) باشد و در هیچ درسی، کمتر از ۶۰ درصد سقف نمره آن درس را کسب ننماید. در صورت عدم کسب این حد نصاب، دانشجو مجاز به شرکت در آزمون شفاهی نیست و نمره نهایی مردود درگزارش نهایی ارزیابی جامع برای وی منظور خواهد شد.

بند ۱۳- ماده ۴۱: لازم است نمره آزمون شفاهی توسط کمیته آزمون در همان جلسه آزمون شفاهی، به نماینده تحصیلات تکمیلی تحویل داده شود. نماینده تحصیلات تکمیلی موظف است حداکثر ۲۴ ساعت پس از آزمون شفاهی، ضمن جمع‌بندی نمرات دو بخش کتبی و شفاهی، نتیجه نهایی ارزیابی جامع را همراه با صورتجلسه برگزاری آزمون با هماهنگی معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه (بصورت محرمانه) ارسال نماید.

بند ۱۴- ماده ۴۱: دانشجو حداکثر تا پایان نیمسال چهارم ملزم به کسب نمره قبولی در ارزیابی جامع می‌باشد. در صورتی که دانشجو موفق به قبولی در ارزیابی جامع تا پایان نیمسال چهارم نگردد (یا شرایط شرکت در ارزیابی جامع را کسب نکند)، شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می‌تواند با بررسی دلایل دانشجو، در صورت تأیید خارج از اراده بودن عدم شرکت یا کسب قبولی در ارزیابی جامع، یک نیمسال دیگر (تا پایان نیمسال پنجم) برای شرکت در ارزیابی جامع به وی مهلت دهد. در هر صورت، عدم کسب نمره قبولی در ارزیابی جامع تا پایان نیمسال پنجم موجب محرومیت دانشجو از ادامه تحصیل می‌گردد.

بند ۱۵- ماده ۴۱: در اجرای تبصره ۲ ماده ۴۱، در صورت عدم ارائه دروس اختیاری مورد نیاز دانشجو برای ترمیم میانگین کل یا امکان‌پذیر نبودن اخذ آن‌ها برای دانشجو (به تأیید گروه آموزشی)، دانشجو می‌تواند از دیگر دروس اختیاری ارائه‌شده (که مطابق سرفصل مصوب، می‌توانند جایگزین دروسی که دانشجو با نمره ۱۴ تا ۱۶ گذرانده، محسوب شوند)، دروسی را برای ترمیم میانگین کل انتخاب نماید.

بند ۱۶- ماده ۴۱: پس از گذراندن دروس اخذ شده برای ترمیم میانگین کل، محاسبه میانگین برای احراز شرط دانش‌آموختگی صرفاً بر اساس آخرین نمره قبولی دانشجو انجام می‌شود و نمرات قبلی (ضمن تأثیر در میانگین نیمسال) در میانگین کل بی‌اثر می‌شوند. درخصوص دانشجوی مشمول بند ۱۴ ماده ۴۱ (بند فوق) نیز، نمرات درس قبلی که درس ترمیمی، جایگزین آن شده است (ضمن تأثیر در میانگین نیمسال) در میانگین کل بی‌اثر می‌شود.

ماده ۴۲. تغییر رشته یا انتقال

«تغییر رشته» یا «انتقال» یا «تغییر گرایش» دانشجوی دوره دکتری تخصصی در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۴۳. استاد راهنما و موضوع رساله

دانشجو موظف است مطابق با ضوابط دانشگاه تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، استاد راهنما و موضوع رساله خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب گروه آموزشی برساند. در صورت عدم تعیین استاد راهنما و موضوع رساله در موعد مقرر در گروه آموزشی، دانشجو مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۳۹ این آیین‌نامه نمی‌شود و سنوات دانشجو موضوع تبصره ۲ ماده ۳۹ موجه قلمداد نمی‌شود.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۴۳

بند ۱- ماده ۴۳: دانشجو موظف است، استاد راهنما و موضوع رساله خود را قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی (۳۱ شهریورماه برای دانشجویان ورودی مهر و ۳۰ بهمن‌ماه برای دانشجویان ورودی بهمن) به تأیید شورای گروه آموزشی/گرایش تخصصی برساند؛ در غیر این صورت، سنوات دانشجو (موضوع تبصره ۲ ماده ۳۹) موجه قلمداد نمی‌شود.

بند ۲- ماده ۴۳: شرایط استاد راهنما و استاد مشاور در پیوست شماره ۲ این آیین‌نامه ذکر شده است.

بند ۳- ماده ۴۳: هرگونه تغییر استاد راهنما در چارچوب سنوات مجاز تحصیلی دانشجو بدون بار مالی برای دانشگاه در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه و بعد از موافقت شورای آموزشی گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تصمیم‌گیری نهایی می‌شود.

ماده ۴۴. پیشنهاد رساله

تصویب پیشنهاد رساله در دانشگاه پس از گذراندن موفقیت‌آمیز ارزیابی جامع، شرط لازم برای اجرای رساله در دوره دکتری تخصصی است.

تبصره ۱: رویکردها و سیاست‌های کلان برای جهت‌دهی به محورهای مطالعاتی و تحقیقاتی دانشجویان در انتخاب موضوع و نگارش رساله از سوی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و ضوابط و شرایط اختصاصی انجام آن در قالب رساله را شورای آموزشی دانشگاه تصویب می‌کند.

تبصره ۲: دانشگاه مجاز است موارد زیر را به عنوان جانشین آزمون جامع از دانشجو بپذیرد و نمره آن را بر اساس ضوابط مندرج در شیوه‌نامه اجرایی موضوع ماده ۵۱ این آیین‌نامه ثبت نماید.

✓ در صورت کسب میانگین کل ۱۸ و بالاتر توسط دانشجو به شرط عدم مردودی در دروس گذرانده شده.

✓ کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و انتشار یک مقاله علمی در پایگاه‌های معتبر بین المللی در دوران تحصیل دکتری تخصصی با وابستگی دانشگاه محل تحصیل دوره دکتری و تا پیش از زمان آزمون جامع.

✓ کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و ثبت یک اختراع داخلی یا بین‌المللی در مراجع ثبت اختراع معتبر در دوران تحصیل دکتری تخصصی تا پیش از زمان آزمون جامع.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۴۴

بند ۱- ماده ۴۴: دانشجو موظف است بعد از قبولی در ارزیابی جامع و حداکثر تا پایان نیمسال ششم تحصیلی نسبت به تصویب پیشنهاد رساله دکتری اقدام نماید تا بتواند (با توجه به زمان مورد نیاز برای اجرای رساله) در سنوات مجاز، دانش‌آموخته گردد. عدم تصویب پیشنهاد تا پایان نیمسال ششم موجب محرومیت دانشجو از ادامه تحصیل خواهد شد.

بند ۲- ماده ۴۴: دانشجو می‌بایست نسبت به ثبت درخواست و پیگیری کلیه مراحل تایید پیشنهاد رساله دکتری، در سامانه آموزشی دانشگاه اقدام نماید.

بند ۳- ماده ۴۴: لازم است دانشجو در یک جلسه با حضور کمیته‌ای متشکل از استاد/استادان راهنما، استاد/استادان مشاور و دو نفر داور متخصص مرتبط با موضوع رساله از اعضای هیأت علمی دانشگاه یاسوج و دارای سابقه تدریس در دوره‌های تحصیلات تکمیلی (که حداکثر یکی از آن‌ها می‌تواند از گروهی بجز گروه رشته تحصیلی دانشجو باشد)، از پیشنهاد رساله خود دفاع نماید. در صورتی که داور/داوران متخصص در دانشگاه وجود نداشته باشد (با مجوز شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده می‌توان از داور/داوران متخصص خارج از دانشگاه دعوت نمود. صورتجلسه این جلسه (در قالب فرم مربوط) همراه با پیشنهاد رساله جهت تصویب به شوراهای ذیصلاح ارسال می‌گردد.

بند ۴- ماده ۴۴: پیشنهاد پس از تصویب در شورای گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، با تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه (در سقف هزینه‌های مصوب دانشگاه) قطعیت می‌یابد. لازم است پیشنهاد مصوب توسط دانشجو در سامانه ایرانداک بارگذاری شود.

بند ۵- ماده ۴۴: درخواست «اصلاح عنوان رساله» فقط یکبار و با ذکر دلایل کافی از طرف استاد راهنما، پس از اظهار نظر شورای گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و تأیید نهایی شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، در سنوات مجاز دانشجو قابل بررسی می‌باشد. در صورت تغییرات جزئی در عنوان رساله، نیازی به تکرار مراحل مختلف ثبت عنوان نبوده و تاریخ تصویب قبلی ملاک خواهد بود.

بند ۶- ماده ۴۴: درخواست «تغییر موضوع رساله» و یا تغییر استاد راهنمای اول در سنوات مجاز تحصیلی دانشجو و در چارچوب قوانین آموزشی این آیین‌نامه بررسی می‌شود. در صورت تغییر موضوع رساله، مراحل ثبت و تصویب عنوان جدید رساله مجدداً تکرار می‌شود و پیشنهاد با تاریخ جدید ثبت خواهد شد. در این صورت، دانشجو ۶ ماه بعد از تاریخ تصویب عنوان جدید (با رعایت فاصله ۱۲ ماه از تاریخ تصویب عنوان اول)، می‌تواند از رساله خود دفاع نماید.

بند ۷- ماده ۴۴: پس از تصویب پیشنهاد رساله و ثبت آن در سامانه آموزشی، لازم است دانشجو واحد رساله را اخذ نموده و در نیمسال‌های بعد از آن، به صورت ادامه رساله و یا رساله صفر واحدی ثبت‌نام نماید.

بند ۸- ماده ۴۴: رویکردها و سیاست‌های کلان موضوع تبصره ۱ ماده ۴۴، بر اساس اولویت‌های علم و فناوری کشور مندرج در نقشه جامع علمی کشور و دیگر اسناد ملی و منطقه‌ای تعیین می‌گردد.

بند ۹- ماده ۴۴: در صورت احراز هر یک از سه مورد ذکر شده در تبصره ۲ ماده ۴۴، دانشجو از بخش کتبی ارزیابی جامع معاف گردیده و نمره کامل کتبی برای ایشان لحاظ می‌گردد. دانشجویان مشمول شرایط تبصره ۲ ماده ۴۱، حتی در صورت کسب میانگین کل ۱۷ یا بالاتر (پس از ترمیم میانگین کل)، از معافیت ارزیابی جامع بهره‌مند نمی‌گردند.

بند ۱۰- ماده ۴۴: معیار معافیت از تبصره ۲ ماده ۴۴، صرفاً ترمی می‌باشد که دانشجو برای اولین بار واجد شرایط شرکت در آزمون جامع می‌شود.

بند ۱۱- ماده ۴۴: در صورت معافیت دانشجو از بخش کتبی ارزیابی جامع به واسطه احراز موارد دوم یا سوم تبصره ۲ ماده ۴۴ (میانگین کل ۱۷ و بالاتر به همراه مقاله یا اختراع)، این مقاله یا اختراع، به عنوان یکی از مستندات کفایت دستاوردهای علمی برای دفاع از رساله دکتری قابل احتساب نیست.

بند ۱۲- ماده ۴۴: نمایه‌های بین‌المللی مورد تأیید دانشگاه برای مقاله‌ی موضوع مورد دوم از تبصره ۲ ماده ۴۴، "واس"، "اسکوپوس" و "آی‌اس‌سی" می‌باشند و لازم است دانشجو در مقاله، نویسنده اول یا نویسنده مسئول و حداقل یکی از نویسندگان از اعضای هیأت علمی دانشگاه یاسوج باشند.

بند ۱۳- ماده ۴۴: برای معافیت دانشجو به واسطه برخورداری از مورد سوم تبصره ۲ ماده ۴۴، لازم است سهم دانشجو به عنوان مخترع، حداقل ۵۰٪ باشد.

بند ۱۴- ماده ۴۴: دانشجو موظف است پس از تصویب پیشنهاد رساله، گزارش‌های پیشرفت در فعالیت پژوهشی رساله خود را به فاصله‌ی حداقل سه ماه از یکدیگر و در قالب فرم‌های مربوطه تکمیل و به تأیید استاد/استادان راهنما، مدیر گروه و معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده برساند.

ماده ۴۵. استاد راهنمای دوم و استاد مشاور

دانشجوی دوره دکتری تخصصی مجاز است علاوه بر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز داشته باشد. استاد راهنمای اول به درخواست دانشجو و از میان اعضای هیأت علمی دارای شرایط دانشگاه محل تحصیل و با مرتبه علمی حداقل استادیاری با تأیید گروه آموزشی تعیین می‌شود. انتخاب استاد راهنمای دوم و استاد/استادان مشاور به پیشنهاد استاد راهنمای اول و تأیید گروه آموزشی از میان اعضای هیأت علمی یا افراد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط در جامعه و صنعت، امکان‌پذیر است.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۴۵

بند ۱- ماده ۴۵: شرایط استاد راهنما و استاد مشاور در پیوست شماره ۲ این آیین‌نامه ذکر شده است.

ماده ۴۶. فرصت تحقیقاتی

دانشجو مجاز است در زمان تدوین رساله دکتری و برای ادامه فعالیت‌های پژوهشی خود، طبق آیین‌نامه مصوب وزارت در مدت مجاز تحصیل با عنوان فرصت تحقیقاتی در یکی از دانشگاه‌های داخلی یا خارجی با رعایت ضوابط و مقررات مشغول به فعالیت شود.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۴۶

بند ۱- ماده ۴۶: دانشگاه می‌تواند طبق «آیین‌نامه فرصت تحقیقاتی کوتاه‌مدت دانشجویان دوره دکتری داخل» و «شیوه‌نامه اجرایی فرصت تحقیقاتی کوتاه‌مدت داخل و خارج از کشور» و تا سقف سهمیه سالانه ابلاغی از وزارت عتف، نسبت به معرفی متقاضیان واجد شرایط (براساس اولویت) برای گذراندن فرصت تحقیقاتی اقدام نماید.

ماده ۴۷. دفاع از رساله

دانشجو پس از تدوین رساله و مشروط بر تأیید استاد/استادان راهنما از حداقل کفایت دستاوردهای علمی، مجاز است در حضور هیئت داوران از رساله خود دفاع کند.

تبصره ۱: محدوده شاخص‌های کفایت دستاوردهای علمی با رعایت تبصره ۲ و ۳ همین ماده توسط معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه و با مشارکت معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و پس از تصویب در شورای آموزشی دانشگاه قابل اجرا است.

تبصره ۲: در تعیین شاخص‌های کفایت دستاوردهای علمی موضوع تبصره ۱ این ماده با توجه به اهمیت انتشار دستاوردهای علمی و مرجعیت علمی کشور، چاپ دو مقاله علمی پژوهشی یا مروری معتبر و

مستخرج از رساله در نشریات با درجه الف و ب مورد تأیید معاونت پژوهشی وزارت یا نشریات نمایه شده بین‌المللی معتبر مورد تأیید دانشگاه و یا ثبت اختراع خارجی در دفاتر بین‌المللی ثبت اختراع معتبر مورد تأیید دانشگاه الزامی است. دانشگاه می‌تواند مواردی همچون نظریه‌پردازی، چاپ کتاب، ثبت اختراع داخلی در مراجع رسمی ثبت اختراع کشور را در چارچوب سازوکار پیش‌بینی‌شده در تبصره ۱ همین ماده جایگزین مقاله دوم پذیرفته‌شده نماید.

تبصره ۳: اخذ کد **doi** یا **dor** (ویژه مقالات علمی پژوهشی مجلات علمی داخل کشور) معادل چاپ مقاله محسوب می‌شود.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۴۷

بند ۱- ماده ۴۷: دانشجو بعد از گذراندن همه دروس مطابق سرفصل مصوب، قبولی در ارزیابی جامع، احراز بسندگی زبان خارجی (مطابق شیوه‌نامه پیوست شماره ۳)، تأیید استاد/استادان راهنما مبنی بر پایان یافتن نگارش رساله (به زبان فارسی و مطابق راهنمای نگارش رساله دانشگاه) و حداقل کفایت دستاوردهای علمی مطابق ضوابط این آیین‌نامه و شیوه‌نامه اجرایی آن، می‌تواند با حضور هیأت داوران از رساله خود دفاع نماید.

بند ۲- ماده ۴۷: فاصله‌ی تاریخ تصویب پیشنهاد در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده (مطابق تاریخ مندرج در سامانه آموزشی دانشگاه) تا دفاع از رساله نمی‌تواند کمتر از ۱۲ ماه باشد. در صورتی که دانشجو، حداقل یک فعالیت پژوهشی یا فناوری مستخرج از رساله، مازاد بر شاخص‌های کفایت دستاوردهای علمی رساله (با همان تعاریف تبصره ۲ ماده ۴۷) دارا باشد، به درخواست استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، این فاصله زمانی به ۶ ماه قابل کاهش است.

بند ۳- ماده ۴۷: دانشجو باید قبل از برگزاری جلسه دفاع، گزارشی از رساله خود را در حضور هیأت داوران رساله (با ترکیب مندرج در بند ۴- ماده ۴۷ و بدون الزام حضور داور خارج از دانشگاه) و با نظارت مدیر گروه آموزشی تحت عنوان «پیش‌دفاع» ارائه نماید. اعضای حاضر در جلسه پیش‌دفاع، در مورد میزان تطبیق گزارش دانشجو با پیشنهاد مصوب، کارهای لازم برای تکمیل رساله و کفایت دستاوردهای علمی رساله، اظهارنظر و تصمیم‌گیری می‌کنند. دانشجو موظف است تصمیمات جلسه پیش‌دفاع را در تکمیل و اصلاح رساله لحاظ نماید و رساله آماده شده‌ی خود را به استاد راهنما تحویل دهد. ارائه تأییدیه کتبی رعایت تصمیمات جلسه پیش‌دفاع و صورتجلسه برگزاری پیش‌دفاع از سوی استاد راهنما به مدیر گروه آموزشی، برای تشکیل جلسه دفاع الزامی است.

بند ۴- ماده ۴۷: هیأت داوران رساله مرکب از استاد/استادان راهنما، استاد/استادان مشاور و استادان داور می‌باشد. تعداد استادان داور رساله با انتخاب شورای گروه آموزشی، حداقل سه عضو هیئت علمی با تخصص مرتبط و با مرتبه

استادیاری و بالاتر می‌باشند که یک عضو از داخل و دو عضو نیز از خارج از گروه آموزشی انتخاب می‌شوند. یکی از داوران خارج از گروه، لزوماً می‌بایست از مؤسسات دیگر و با مرتبه دانشیار و بالاتر باشد.

بند ۵- ماده ۴۷: حضور همه اعضای هیأت داوران و نماینده تحصیلات تکمیلی در جلسه دفاع الزامی است و عدم حضور هر یک از این اعضاء در جلسه دفاع، موجب لغو جلسه خواهد شد.

بند ۶- ماده ۴۷: در صورتی که استاد راهنما یا استاد مشاور، به دلیل شرکت در فرصت مطالعاتی یا موارد مشابه، خارج از کشور باشد، یا در شرایطی که استاد مشاور خارج از دانشگاه نتواند در روز دفاع در دانشگاه یاسوج حضور یابد، حضور وی در جلسه دفاع در قالب ویدئوکنفرانس بلامانع است. در این موارد، لازم است نماینده تحصیلات تکمیلی، پیش از جلسه دفاع، از امکان برقراری ارتباط صوتی و تصویری مؤثر و دوجانبه اطمینان حاصل نماید.

بند ۷- ماده ۴۷: در فرم پیشنهادی تاریخ برگزاری جلسه دفاع از رساله، یک نفر (از سایر گروه‌های آموزشی) به عنوان نماینده تحصیلات تکمیلی از طرف معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده پیشنهاد می‌شود. تعیین قطعی نماینده تحصیلات تکمیلی توسط مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه به معاون آموزشی دانشکده و نماینده منتخب ابلاغ می‌گردد. نماینده تحصیلات تکمیلی بدون حق رأی و برای نظارت بر حسن اجرا و ارائه گزارش در جلسه دفاع شرکت می‌نماید و در پایان، مستندات جلسه دفاع شامل صورتجلسات و گزارش تشکیل جلسه را به تحصیلات تکمیلی دانشکده و دانشگاه ارائه می‌نماید.

بند ۸- ماده ۴۷: لازم است پیشنهاد تاریخ برگزاری جلسه دفاع حداقل ۱۵ روز کاری قبل از جلسه دفاع به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال گردد. همچنین نسخه‌های نهایی رساله‌ی آماده دفاع همراه با پیشنهاد مصوب، ۱۵ روز قبل از تاریخ جلسه دفاع باید به داوران تحویل داده شوند. لازم است فرم پیشنهادی تاریخ برگزاری دفاع از رساله، به تأیید استاد/استادان راهنما، استاد/استادان مشاور، استاد/استادان داور، نماینده تحصیلات تکمیلی و شورای گروه آموزشی رسیده باشد.

بند ۹- ماده ۴۷: مجوز برگزاری جلسه دفاع به صورت مکتوب و با امضای مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه، حداقل یک هفته قبل از تشکیل جلسه به معاون آموزشی دانشکده و نماینده تحصیلات تکمیلی (با رونوشت کارشناس تحصیلات تکمیلی دانشکده) ابلاغ می‌گردد.

بند ۱۰- ماده ۴۷: در صورتی که جلسه دفاع به هر دلیلی در موعد مقرر مشخص شده در فرم مجوز دفاع برگزار نگردد، نماینده تحصیلات تکمیلی موظف است دلایل لغو جلسه را به شکل مکتوب به معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده ارسال نماید تا اقدامات لازم جهت برگزاری مجدد جلسه در تاریخ جدید با هماهنگی مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه صورت گیرد.

بند ۱۱- ماده ۴۷: مهلت نهایی برگزاری جلسه دفاع دانشجویان در نیمسال اول هر سال تحصیلی، ۳۰ بهمن ماه؛ و در نیمسال دوم، ۳۱ شهریور ماه می باشد.

بند ۱۲- ماده ۴۷: نمایه های بین المللی مورد تأیید دانشگاه برای دو مقاله ی موضوع تبصره ۲ ماده ۴۷، "واس"، "اسکوپوس" و "آی اس سی" می باشند.

بند ۱۳- ماده ۴۷: از دو مقاله ی موضوع تبصره ۲ ماده ۴۷، یکی باید الزاماً علمی-پژوهشی باشد و مقاله دوم می تواند از نوع مروری باشد. ضمناً، یکی از موارد زیر می تواند جایگزین مقاله دوم گردد:

الف) کرسی تخصصی نظریه پردازی: ارائه کرسی تخصصی نظریه پردازی توسط دانشجو با موضوع مرتبط با عنوان رساله دکتری وی و طبق ضوابط شورای پژوهشی دانشگاه.

ب) چاپ کتاب: تألیف یا تصنیف کتاب در حوزه رشته تخصصی دوره دکتری دانشجو به تأیید شورای انتشارات دانشگاه یاسوج که طی دوره دکتری دانشجو و با وابستگی سازمانی دانشگاه یاسوج به رشته تحریر درآمده باشد. در تألیف یا تصنیف کتاب، دانشجو باید نویسنده اول باشد. اگر کتاب، بصورت مشترک توسط دانشجو، استاد (استادان) راهنما و مشاور نگارش شده باشد، در این صورت، نام دانشجو می تواند در ردیف نویسندگان بعدی قرار گیرد.

پ) ثبت اختراع: ثبت اختراع داخلی با موضوع مرتبط با عنوان رساله دکتری دانشجو که به تأیید سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران و یا سایر مراجع مورد تایید وزارت عتف رسیده و سهم دانشجو به عنوان مخترع، حداقل ۵۰٪ باشد.

بند ۱۴- ماده ۴۷: اسامی نویسندگان در مقالات مستخرج از رساله به ترتیب، اسم دانشجو، استاد (استادان) راهنما و مشاور می باشد.

نام استاد (استادان) راهنما در تمامی مقالات مستخرج از رساله می بایست به عنوان نویسنده مسئول قید گردد.

بند ۱۵- ماده ۴۷: در صورتی که دانشجو از فرصت تحقیقاتی استفاده نماید، درج اسم استاد میزبان فرصت تحقیقاتی در مقاله الزامی است و ترتیب قرارگیری نام ایشان در مقاله به تشخیص استاد راهنما می باشد.

ماده ۴۸. نمره رساله

نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می شود:

- مردود (کمتر از ۱۶)؛

- قبول با درجه؛ خوب (۱۶ تا ۱۷/۹۹)، خیلی خوب (۱۸ تا ۱۸/۹۹) و یا عالی (۱۹ تا ۲۰).

تبصره ۱: چنانچه ارزشیابی رساله، مردود اعلام شود، با تأیید هیئت داوران حداکثر یک نیمسال تحصیلی به دانشجو اجازه داده می شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیئت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع

شرکت و از رساله خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از رساله در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۲: حداکثر زمان اصلاح رساله پس از برگزاری جلسه نهایی دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو ۳ ماه می‌باشد. هیأت داوران موظف است در جلسه دفاع، برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تأیید نشود، نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی رساله را تعیین تکلیف کند.

تبصره ۳: دانشجویی که در سنوات مجاز تحصیلی با موفقیت از رساله خود دفاع نکند، با رعایت ضوابط مربوط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را دریافت می‌کند.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۴۸

بند ۱- ماده ۴۸: تعیین درجه کیفی رساله بر مبنای نمره بیست و فقط از میانگین نمرات اعضای هیأت داوران حاضر در جلسه دفاع، صورت می‌گیرد. برای تعیین نمره نهایی رساله دانشجو، نمره استاد/استادان راهنما با ضریب دو، استاد/استادان مشاور و داوران با ضریب یک، احتساب می‌شود.

بند ۲- ماده ۴۸: نمره نهایی که توسط هیأت داوران در جلسه دفاع تأیید و به وسیله نماینده تحصیلات تکمیلی در جلسه اعلام می‌شود، بعد از جلسه به هیچ عنوان قابل تغییر نیست؛ مگر این که هیأت داوران بواسطه عدم انجام اصلاحات در بازه ۳ ماهه پس از دفاع، تصمیم به کاهش نمره بگیرند.

بند ۳- ماده ۴۸: تطبیق پیشنهاد مصوب رساله با نسخه نهایی رساله توسط هیأت داوران در جلسه دفاع انجام می‌شود. اگر در جلسه دفاع، نظر هیأت داوران مبنی بر تغییراتی در عنوان رساله باشد که باعث اختلاف بین عنوان پیشنهاد و رساله گردد، در صورتی که کمیته دفاع این اختلاف را موجب مردودی رساله بداند، تأیید نهایی رساله و زمان دفاع، منوط به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مبنی بر پذیرش عنوان جدید خواهد شد.

بند ۴- ماده ۴۸: ارائه حداقل چهار گزارش پیشرفت رساله در جلسه دفاع الزامی است. گزارش پیشرفت به عنوان یکی از مستندات جلسه دفاع، توسط نماینده تحصیلات تکمیلی به اعضای کمیته دفاع ارائه می‌گردد. به ازای نبود هر گزارش، ۰/۲۵ از نمره رساله در بخش استمرار در فعالیت‌های پژوهشی، توسط هیأت داوران کسر می‌شود.

بند ۵- ماده ۴۸: تشخیص هیأت داوران مبنی بر قبول رساله با هر یک از درجات سه‌گانه مذکور در ماده ۴۸ (خوب، خیلی خوب، عالی) به معنای نادیده گرفتن اصلاحات احتمالی لازم در رساله نخواهد بود؛ بلکه بیانگر پذیرش مشروط

رساله بوده و دانشجو موظف است پس از دفاع از رساله، نسبت به رفع نواقص و انجام اصلاحات احتمالی آن (طبق نظرات و پیشنهادهای هیأت داوران) در بازه ۳ ماهه از تاریخ دفاع اقدام کند.

بند ۶- ماده ۴۸: صدور هر نوع گواهی دفاع، صورتجلسه دفاع، هر نوع کارنامه و یا تأییدیه مبنی بر انجام دفاع برای دانشجو، تا زمان انجام اصلاحات نهایی مورد نظر هیأت داوران ممنوع می‌باشد.

بند ۷- ماده ۴۸: ثبت نمره‌ی رساله در سامانه آموزشی و کارنامه دانشجو تا قبل از انجام اصلاحات مورد نظر هیأت داوران رساله و تأیید توسط این هیئت، ممنوع است.

بند ۸- ماده ۴۸: در صورتی که دانشجو بعد از گذشت ۳ ماه از تاریخ دفاع، اصلاحات مورد نظر هیئت داوران رساله را در قالب فرم مجوز صحافی رساله به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارائه ننماید، ملزم به پرداخت هزینه‌های تسویه حساب متناسب با زمان تأخیر و مطابق مقررات دانشگاه می‌باشد. علاوه بر این، هیأت داوران مجاز به کاهش نمره و درجه رساله یا اعلام مردودی آن می‌باشد.

بند ۹- ماده ۴۸: در صورتی که نمره رساله در جلسه دفاع مردود ارزیابی شود، نماینده تحصیلات تکمیلی حاضر در جلسه دفاع موظف است ضمن گردآوری فرم‌های ارزیابی تکمیل شده هیأت داوران، مستندات جلسه دفاع و تنظیم صورتجلسه دفاع، نسبت به قرائت نمره رساله برای دانشجو در جلسه دفاع اقدام نموده و مستندات جلسه را به شکل کامل به کارشناس تحصیلات تکمیلی دانشگاه جهت اقدامات بعدی ارسال نماید.

بند ۱۰- ماده ۴۸: تمدید نیمسال تحصیلی موضوع تبصره ۱ ماده ۴۸، می‌بایست پس از اعلام مردودی توسط هیأت داوران، بلافاصله در نیمسال بعدی، با لحاظ قوانین و مقررات مربوطه توسط مراجع ذیصلاح بررسی و تصمیم‌گیری شود.

بند ۱۱- ماده ۴۸: نسخه‌های رساله که توسط دانشجو طبق راهنمای تدوین و نگارش رساله، تهیه و ارائه می‌شوند عبارتند از: نسخه‌های الکترونیک برای گروه آموزشی، مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه، ایرانداک، و استاد/استادان مشاور؛ و نسخه‌های کاغذی صحافی شده (همراه با نسخه الکترونیک) برای کتابخانه مرکزی دانشگاه و استاد/استادان راهنما.

ماده ۴۹. دانش‌آموختگی

ملاک دانش‌آموختگی، گذراندن همه واحدهای درسی دوره، داشتن میانگین کل حداقل ۱۶ و موفقیت در دفاع از رساله است.

تبصره ۱: تاریخ دانش‌آموختگی، روز دفاع با کسب درجه قبولی از رساله است.

ماده ۵۰. تخلف علمی

چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین رساله مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب کپی برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه اثبات گردد با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف، تصمیم گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می شود.

تبصره ۱: در صورت احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف مذکور بررسی و متناسب با میزان تخلف تصمیم گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می شود.

بخش سوم: نحوه اجرای آیین‌نامه و شیوه‌نامه

ماده ۵۱. تدوین شیوه‌نامه اجرایی

دانشگاه‌هایی که همزمان دارای هیأت امناء و هیأت ممیزه مستقل می‌باشند موظف هستند حداکثر تا پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ نسبت به تدوین شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه اقدام نمایند و آن را جهت اجرا ابلاغ نمایند و یک رونوشت از شیوه‌نامه اجرایی را به معاونت آموزشی وزارت ارسال نمایند.

تبصره ۱: دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه پیام نور، دانشگاه جامع علمی کاربردی، دانشگاه فنی و حرفه‌ای و دانشگاه فرهنگیان موظف می‌باشند شیوه‌نامه اجرایی این آیین‌نامه را حداکثر تا پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ در سازمان مرکزی خود تدوین و جهت اجرا ابلاغ نمایند و یک رونوشت از شیوه‌نامه اجرایی را به معاونت آموزشی وزارت ارسال نمایند.

تبصره ۲: دانشگاه‌هایی که دارای هیأت امناء و هیأت ممیزه مستقل به طور توأمان نمی‌باشند از شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه جامع و معین دولتی استان محل استقرار خود مندرج در بند ۳۹ پیوست شماره ۱ این آیین‌نامه تبعیت می‌نمایند.

تبصره ۳: رعایت کلیه مواد و تبصره‌های این آیین‌نامه در شیوه‌نامه اجرایی تدوین شده توسط دانشگاه الزامی است.

تبصره ۴: دانشگاه موظف هستند این آیین‌نامه و شیوه‌نامه اجرایی مورد بهره‌برداری برای آن را از طریق درگاه‌های اطلاع‌رسانی خود به اطلاع دانشجویان و اعضای هیأت علمی دانشگاه برسانند.

تبصره ۵: در صورت عدم تصویب و ابلاغ شیوه‌نامه اجرایی توسط دانشگاه پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ آخرین شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه تهران (شیوه‌نامه تدوین شده برای ورودی‌های سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ مطابق مواد این آیین‌نامه) ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۶: برای دانشجویان هر ورودی (تا پایان دوره تحصیلی) شیوه‌نامه اجرایی شروع دوره ملاک عمل است.

ماده ۵۲. مسئولیت اجرا

مسئولیت حسن اجرای این آیین‌نامه و پاسخگویی قانونی به آن بر عهده دانشگاه و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت است.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۵۲

بند ۱- ماده ۵۲: در مواردی که این آیین‌نامه یا شیوه‌نامه اجرایی آن مسکوت مانده است یا مواردی که شیوه‌نامه نیاز به تفسیر دارد، تصمیم‌گیری (حسب مورد) بر عهده شورای آموزشی دانشگاه یا شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می‌باشد.

ماده ۵۳. مشمولین آیین‌نامه و شیوه‌نامه

این آیین‌نامه و تبصره‌های آن برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ و پس از آن لازم‌الاجرا است. مواردی که در شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه‌ها مطابق با این آیین‌نامه تنظیم می‌شود نیز برای دانشجویان ورودی سال ۱۴۰۲-۱۴۰۳ و پس از آن لازم‌الاجراست. برای دانشجویان ورودی‌های پیشین، مطابق با آیین‌نامه‌های ابلاغی دوره‌های خود عمل می‌شود.

ماده ۵۴. مرجع تصویب

این آیین‌نامه با یک مقدمه، ۵۴ ماده و یک پیوست، در جلسه شماره ۹۶۲ تاریخ ۱۴۰۲/۴/۲۵ به تصویب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی رسید و تمام آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها و مستندات مرتبط با مقررات آموزشی قبلی برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ و پس از آن لغو و بلااثر است.

شیوه‌نامه اجرایی ماده ۵۴

بند ۱- ماده ۵۴: شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه مقررات یکپارچه آموزشی، در پنجمین جلسه شورای دانشگاه یاسوج در سال ۱۴۰۲ به تصویب نهایی رسید؛ لذا تمام شیوه‌نامه‌ها و مقررات آموزشی مرتبط قبلی لغو و بلااثر است.

پیوست شماره ۱ (تعاریف)

۱. وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی: منظور شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت است.
۳. دانشگاه: دانشگاه یاسوج.
۴. آموزش رایگان: منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی، بدون پرداخت هزینه (در دانشگاه‌های استفاده کننده از بودجه عمومی دولت) است.
۵. مدرس: عضو هیأت علمی دانشگاه یا شخصی که به واسطه ابلاغ رسمی از جانب دانشگاه برای تدریس یک یا چند درس در دانشگاه بکارگیری می‌شود.
۶. دانشجو: فردی است که در یکی از دوره‌های آموزش عالی برابر ضوابط معین پذیرفته شده، ثبت نام کرده و به تحصیل مشغول است.
۷. دانش‌آموخته: فردی است که یکی از رشته‌های دوره‌های تحصیلی مصوب را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوطه را دریافت کرده است.
۸. حضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو به صورت تمام‌وقت در فعالیت‌های تحصیلی دانشگاه شرکت می‌کند.
۹. غیرحضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو بدون حضور در دانشگاه، فعالیت‌های تحصیلی دارد.
۱۰. نیمه‌حضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که بخشی از آموزش آن حضوری و بخش دیگر غیرحضوری به انجام می‌رسد.
۱۱. شهریه‌پرداز: منظور آموزش دانشجو در یک دوره تحصیلی، به ازای پرداخت هزینه‌ها است.
۱۲. نیمسال تحصیلی: بازه زمانی تعیین شده که شامل ۱۶ هفته آموزشی و ۲ هفته امتحانات پایانی است.
۱۳. بازه تابستانی: بازه زمانی شامل ۶ هفته آموزشی و ۱ هفته امتحانات است.
۱۴. برنامه درسی: مجموعه به‌هم‌پیوسته‌ای از دروس هر رشته تحصیلی با هدفی مشخص، مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی است.
۱۵. واحد درسی: ارزش مقداری درسی است که ساعات هر واحد مطابق آیین‌نامه تدوین و بازنگری برنامه‌های درسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی تعیین می‌شود و طبق برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی اجرا می‌شود.
۱۶. درس جبرانی: درسی است که با تأیید گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی، ضروری تشخیص داده می‌شود. این نوع درس فقط برای دانشجویانی که از رشته‌های غیرمرتبط وارد دوره شده‌اند مطابق ضوابط وزارت قابل ارائه است.

۱۷. **مشروطی:** وضعیت تحصیلی است که دانشجو در یک نیمسال، بر حسب مقررات هر دوره تحصیلی میانگین کمتر از حد نصاب تعیین شده در آن دوره را کسب کرده باشد.
۱۸. **رشته تحصیلی:** یک شعبه فرعی از شاخه‌های علمی که به لحاظ موضوع دارای قلمرو مشخص و متمایز از سایر شاخه‌های علمی است و به احراز دانش تخصصی مهارت یا کارآمدی معینی می‌انجامد.
۱۹. **گرایش تحصیلی:** به شعبه‌ای از یک رشته که ناظر بر وجه تخصصی آن باشد، اطلاق می‌شود. اختلاف درس‌ها در دو گرایش از یک رشته، نباید از ۷۰ درصد کل واحدهای رشته بیشتر باشد.
۲۰. **کاردانی پیوسته:** دوره تحصیلی است که دارندگان مدرک دیپلم، (در نظام آموزشی دارای پیش‌دانشگاهی بدون نیاز به گذراندن دوره پیش‌دانشگاهی) به آن وارد می‌شوند و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب به دریافت مدرک کاردانی نایل می‌آیند.
۲۱. **کاردانی ناپیوسته:** دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش‌دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش‌دانشگاهی) به آن وارد می‌شود و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کاردانی نایل می‌آید.
۲۲. **کارشناسی پیوسته:** دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش‌دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش‌دانشگاهی) به آن وارد شده و با گذراندن حداقل ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی نایل می‌آید.
۲۳. **کارشناسی ناپیوسته:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته یا ناپیوسته) آغاز و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می‌شود.
۲۴. **کارشناسی ارشد:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی آغاز می‌شود و شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است.
۲۵. **دکتری تخصصی:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی ارشد آغاز می‌شود و شامل ۳۶ واحد درسی است.
۲۶. **گروه آزمایشی:** مجموعه رشته‌های تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمون مشترک، دسته‌بندی می‌شود.
۲۷. **گروه آموزشی:** بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیئت علمی با تخصص مشترک، در یک رشته علمی خاص یا چند رشته متجانس که به منظور ایجاد و اجرای آن رشته تحصیلی در دانشگاه تشکیل می‌شود.
۲۸. **مجموعه امتحانی:** منظور مجموعه امتحانی مندرج در دفترچه ثبت‌نام آزمون سازمان سنجش آموزش کشور است.
۲۹. **شورای آموزشی:** یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی در امور آموزشی دانشگاه است که به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجو در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی تشکیل می‌شود.
۳۰. **شیوه آموزشی-پژوهشی:** شیوه‌ای تحصیلی در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی که برنامه درسی مربوط به آن، علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر اجرای یک پروژه تحقیقاتی است که منجر به پایان‌نامه و یا رساله می‌شود.

۳۱. **شیوه مجازی:** شیوه آموزشی در دوره کارشناسی یا کارشناسی ارشد است که دانشجوی آن برابر ضوابط معین پذیرفته و ثبت نام می شود و به کمک فناوری اطلاعات و ارتباطات، تحصیل می کند. در این شیوه دانشجو نیمه حضوری یا غیر حضوری تحصیل می کند.
۳۲. **ارزیابی جامع:** بررسی همه جانبه از توانمندی های آموزشی و پژوهشی دانشجوی دکتری تخصصی است که پس از گذراندن واحدهای دوره برگزار می شود.
۳۳. **راهنمای آموزشی:** عضو هیأت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی و پژوهشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می شود تا از تاریخ ورود تا پایان دوره تحصیلی، راهنمای تحصیل دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی باشد.
۳۴. **پایان نامه:** مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره کارشناسی ارشد و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی و با راهنمایی استاد/استادان راهنما و حسب مورد بر اساس استانداردهای پژوهشی تدوین می شود.
۳۵. **رساله:** مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره دکتری تخصصی و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی، با راهنمایی استاد/استادان راهنما و بر اساس استانداردهای پژوهشی با هدف توسعه مرزهای دانش تدوین می شود.
۳۶. **استاد راهنما:** یکی از اعضای هیأت علمی دارای مدرک دکتری تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام پایان نامه یا رساله بر عهده دارد.
۳۷. **استاد مشاور:** یکی از اعضای هیأت علمی و یا فرد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام پروژه؛ پایان نامه و یا رساله بر عهده دارد.
۳۸. **هیأت داوران:** اعضای هیأت علمی یا افراد متخصص دارای صلاحیت دانشگاهی هستند که برای ارزیابی کمی و کیفی پایان نامه و یا رساله دانشجو در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی مطابق دستورالعمل اجرایی مصوب دانشگاه انتخاب می شوند.
۳۹. **دانشگاه جامع و معین دولتی استان موضوع آیین نامه مذکور:** آذربایجان شرقی (دانشگاه تبریز)، آذربایجان غربی (دانشگاه ارومیه)، اردبیل (دانشگاه محقق اردبیلی)، اصفهان (دانشگاه اصفهان)، البرز (دانشگاه خوارزمی)، ایلام (دانشگاه ایلام)، بوشهر (دانشگاه خلیج فارس)، تهران (دانشگاه تهران)، چهارمحال و بختیاری (دانشگاه شهرکرد)، خراسان جنوبی (دانشگاه بیرجند)، خراسان شمالی (دانشگاه بجنورد)، خراسان رضوی (دانشگاه فردوسی مشهد)، خوزستان (دانشگاه شهید چمران اهواز)، زنجان (دانشگاه زنجان)، سمنان (دانشگاه سمنان)، سیستان و بلوچستان (دانشگاه سیستان و بلوچستان)، فارس (دانشگاه شیراز)، قزوین (دانشگاه امام خمینی (ره) قزوین)، قم (دانشگاه قم)، کردستان (دانشگاه کردستان)، کرمان (دانشگاه شهید باهنر کرمان)، کرمانشاه (دانشگاه رازی)، کهگیلویه و بویراحمد (دانشگاه یاسوج)، گلستان (دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان)، گیلان (دانشگاه گیلان)، لرستان (دانشگاه لرستان)، مازندران (دانشگاه مازندران)، مرکزی (دانشگاه اراک)، هرمزگان (دانشگاه هرمزگان)، همدان (دانشگاه بوعلی سینا)، یزد (دانشگاه یزد)
۴۰. **هزینه های رفاهی:** منظور تسهیلات و امکانات غیر آموزشی مانند کمک هزینه های خوابگاه، تغذیه، ایاب و ذهاب و سایر مواردی که توسط دانشگاه به صورت رایگان یا یارانه ای به دانشجو تخصیص می یابد.

پیوست شماره ۲ (شرایط اساتید راهنما و مشاور)

در این پیوست، شرایط استاد/استادان راهنما و استاد/استادان مشاور دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری ارائه می‌شود.

ماده ۱: استاد راهنمای اصلی (اول) دانشجوی دوره کارشناسی ارشد، از میان اعضای هیأت علمی دانشگاه یاسوج و با مرتبه علمی حداقل استادیاری و با تأیید گروه آموزشی تعیین می‌شود.

ماده ۲: استاد راهنمای اصلی (اول) دانشجوی دوره دکتری، به درخواست دانشجو و از میان اعضای هیأت علمی دانشگاه یاسوج و با مرتبه علمی حداقل استادیاری و با تأیید گروه آموزشی تعیین می‌شود. استاد راهنمای اصلی با مرتبه استادیاری، باید حداقل سه سال سابقه تدریس در دوره تحصیلات تکمیلی (با حداقل یک درس تئوری در هر سال) داشته و راهنمایی حداقل دو دانشجوی کارشناسی ارشد را به اتمام رسانده باشد.

ماده ۳: استاد/استادان راهنمای دانشجوی دوره دکتری، باید حداقل دو مقاله علمی- پژوهشی (دارای نقش نویسنده مسئول در حداقل یکی از آن‌ها) مرتبط با زمینه رشته پذیرش دانشجو، در سه سال منتهی به قبول راهنمایی به چاپ رسانده باشد. کتاب تألیفی و طرح پژوهشی خاتمه‌یافته می‌تواند جایگزین یکی از مقالات علمی پژوهشی گردد.

ماده ۴: هیچ یک از بستگان درجه یک (پدر، مادر، فرزند، برادر، خواهر و همسر) دانشجوی دوره دکتری نمی‌تواند راهنمایی، مشاوره و داوری رساله او را برعهده داشته باشد.

ماده ۵: انتخاب اعضای هیأت علمی سایر مؤسسات آموزشی و پژوهشی به عنوان استاد راهنمای دوم یا استاد مشاور دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری دانشگاه یاسوج و همچنین انتخاب اعضای هیأت علمی دانشگاه یاسوج به عنوان استاد راهنمای یا مشاور دانشجویان سایر مؤسسات آموزشی و پژوهشی دولتی، با تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه یاسوج و موافقت دانشگاه طرف همکاری میسر است.

ماده ۶: استاد راهنمای دوم مدعو دانشجویان کارشناسی ارشد، باید عضو هیأت علمی و حداقل دارای مرتبه استادیاری باشد. صرفاً در پایان‌نامه‌های کاربردی (به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه)، انتخاب استاد راهنمای دوم از افراد غیرهیأت علمی با تخصص مرتبط در جامعه و صنعت، که دارای مدرک دکتری از مؤسسات آموزشی و پژوهشی دولتی و حداقل سه سال سابقه کار تخصصی مرتبط با رشته تخصصی دانشجو باشد، مجاز است.

ماده ۷: استاد راهنمای دوم مدعو دانشجویان دکتری، باید عضو هیأت علمی و حداقل دارای مرتبه دانشیاری باشد. در موارد خاص به تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، می‌توان اعضای هیأت علمی استادیار از سایر مؤسسات آموزشی و پژوهشی دولتی را به عنوان استاد راهنمای دوم انتخاب کرد. همچنین، صرفاً در رساله‌های کاربردی (به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه)، انتخاب استاد راهنمای دوم از افراد غیرهیأت علمی با تخصص مرتبط در جامعه و

صنعت، که دارای مدرک دکتری از مؤسسات آموزشی و پژوهشی دولتی و حداقل سه سال سابقه کار تخصصی مرتبط با رشته تخصصی دانشجو باشد، میسر است.

ماده ۸: استاد مشاور دانشجویان کارشناسی‌ارشد و دکتری، باید عضو هیأت علمی و حداقل دارای مرتبه استادیاری باشد. انتخاب استاد مشاور از افراد غیرهیأت علمی با تخصص مرتبط در جامعه و صنعت، که دارای مدرک کارشناسی‌ارشد یا بالاتر و حداقل سه سال سابقه کار تخصصی مرتبط با رشته تخصصی دانشجو باشد، صرفاً در پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد کاربردی (به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده) یا رساله‌های دکتری کاربردی (به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه) مجاز است.

ماده ۹: نظارت بر نحوه انتخاب استاد راهنمای دانشجویان کارشناسی‌ارشد و دکتری پذیرفته‌شده هر ورودی بر اساس ضوابط این پیوست و منطبق با معیارهای علمی و تخصصی و با لحاظ توزیع دانشجویان به روش عادلانه، در درجه‌ی اول برعهده شورای گروه/گرایش می‌باشد و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده بر حسن اجرای این موضوع نظارت کلی خواهد داشت. در زمان اعلام ظرفیت پذیرش دانشجویان دکتری هر رشته، لازم است اعضای هیأت علمی واجد شرایط پذیرش دانشجو، مشخص گردند تا دانشجویان پذیرش شده، بر همان مبنا، استاد راهنمای خود را انتخاب نمایند. در انتخاب استاد راهنمای دانشجویان کارشناسی‌ارشد، اولویت با اعضای هیأت علمی دارای تعداد کمتر دانشجوی تحت راهنمایی (متناسب با مرتبه علمی عضو) است؛ هرچند گروه آموزشی/گرایش می‌تواند ملاک‌های دیگری همچون تناسب رشته تخصصی اعضا با رشته تحصیلی دانشجویان، و کیفیت راهنمایی اعضا را نیز مدنظر قرار دهد.

پیوست شماره ۳ (شیوه‌نامه بسندگی زبان خارجی)

شیوه‌نامه اجرایی احراز بسندگی زبان خارجی دانشجویان دکتری تخصصی دانشگاه یاسوج

مقدمه

مبتهی بر «شیوه‌نامه اجرایی احراز بسندگی زبان خارجی برای دانشجویان دوره دکتری تخصصی» به شماره ۲۱/۲۹۹۳۳۰ و موارد تفسیری مصوب جلسه شماره ۹۵۴ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی، ابلاغی توسط معاونت آموزشی وزارت عتف، شیوه‌نامه حاضر در شورای دانشگاه یاسوج به تصویب رسید. این شیوه‌نامه، شرایط احراز بسندگی زبان خارجی برای دانشجویان دوره دکتری تخصصی، موضوع ماده ۴۱ آیین‌نامه یکپارچه مقررات آموزشی، را تعیین می‌کند.

تعاریف

زبان خارجی: یکی از زبان‌های انگلیسی، عربی، آلمانی، چینی، فرانسوی، روسی و اسپانیایی است که متناسب با رشته تحصیلی مورد تأیید گروه آموزشی است.

دوره‌های توانمندسازی: دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی آشنایی و کسب مهارت‌های مورد نیاز زبان خارجی که توسط مرکز آموزش‌های آزاد دانشگاه یاسوج و تحت ضوابط گروه زبان‌های خارجی دانشگاه طراحی و اجرا می‌گردد؛ هزینه شرکت در این دوره‌ها به عهده دانشجو می‌باشد.

ضوابط و شرایط

برای احراز بسندگی مهارت زبان خارجی دانشجوی دکتری دانشگاه، تحقق یکی از موارد زیر لازم است:

۱- تشخیص استاد راهنما با رعایت ضوابط دانشگاه

- تنظیم مستندات توسط دانشجو بر اساس یکی از موارد زیر، به همراه نظر تشخیصی استاد راهنما مبنی بر بسنده بودن مهارت زبان خارجی دانشجو و اعلام رسمی به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه:

الف) تحصیل حضوری و اخذ حداقل یک مدرک تحصیلی معتبر از یکی از دانشگاه‌های خارجی مورد تأیید وزارت عتف (متناسب با زبان خارجی مورد تأیید گروه آموزشی)

ب) چاپ یک کتاب کامل یا دو بخش کتاب (Book Chapter) به زبان خارجی، منتشر شده توسط ناشران معتبر بین‌المللی (با تأیید معاونت پژوهشی دانشگاه) به عنوان تک‌نویسنده یا نویسنده‌ی اول

۲- شرکت در دوره‌های توانمندسازی

- حضور دانشجویان در دوره‌های توانمندسازی زبان خارجی به میزان حداقل ۱۲۰ و حداکثر ۱۵۰ ساعت و دریافت گواهی اتمام موفقیت‌آمیز دوره

۳- کسب نمره ملاک از درس زبان آزمون ورودی دوره دکتری

- کسب حداقل ۵۰٪ از سقف نمره‌ی ماده امتحانی زبان خارجی آزمون ورودی دوره دکتری نیمه‌متمرکز سازمان سنجش در سال پذیرش

۴- کسب نمره ملاک در آزمون‌های معتبر مورد تأیید وزارت عتف

حد نصاب نمره	آزمون	
۵۰	MSRT	
۴۵۰	TOLIMO	
۵۰۰	Paper based	TOEFL
۷۰	Internet based	
۱۹۰	Computer based	
۵/۵	IELTS	